

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

2010. június 30., szerda

Tartalomjegyzék

207/2010. (VI. 30.) Korm. rendelet	Egyes közszolgálati jogviszonnal összefüggő kormányrendeletek módosításáról	21639
208/2010. (VI. 30.) Korm. rendelet	A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet módosításáról	21644
209/2010. (VI. 30.) Korm. rendelet	A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet módosításáról	21645
210/2010. (VI. 30.) Korm. rendelet	Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról	21645
3/2010. (VI. 30.) NFM rendelet	Az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás költségalapú áráról	21651
4/2010. (VI. 30.) NFM rendelet	A földgáz rendszerhasználati díjak megállapításáról szóló 31/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet módosításáról	21651
1/2010. (VI. 30.) VM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 59. cikke szerinti készségek elsajátítására, ösztönzésére és végrehajtására igénybe vehető támogatás részletes feltételeiről szóló 79/2007. (VII. 30.) FVM rendelet módosításáról	21657
2/2010. (VI. 30.) VM rendelet	A Magyar Takarmánykódex kötelező előírásairól szóló 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelet módosításáról	21658
114/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21670
115/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21679
116/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21681
117/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21683
118/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21685

Tartalomjegyzék

119/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21686
120/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21687
121/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21689
122/2010. (VI. 30.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	21690
195/2010. (VI. 30.) KE határozat	Rektori megbízásról	21692

III. Kormányrendeletek

A Kormány 207/2010. (VI. 30.) Korm. rendelete egyes közszerzői jogviszonyral összefüggő kormányrendeletek módosításáról

A Kormány a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. § (1) bekezdésének k) és l) pontjában, a 3–7. §, a 9. § (2)–(3) bekezdés, 10.§ b)–c) és f) pontja, valamint 11. § a) pontja tekintetében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. § (1) bekezdésének a) pontjában, a 9. § (4) bekezdés, valamint 10. § d) pontja tekintetében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. § (1) bekezdésének j) és k) pontjában, a 9. § (5) bekezdés, valamint 10. § e) pontja tekintetében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. § (4) bekezdésében, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szerzői viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 342. § (1) bekezdés h) pontjában, a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 287. § (3) bekezdésében, a 10. § g) pontja tekintetében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 34. § (13) bekezdésében és 49/O. § (6) bekezdésében, a 11. § b) pontja tekintetében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. § (1) bekezdésének e) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában megállapított feladatkörében és a 35. § (2) bekezdésében megállapított eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A kormányzati személyügyi igazgatási feladatokat ellátó szerv által lefolytatott pályázatás rendjéről, annak szervezéséről és lebonyolításáról, a pályázati eljárás alól adott mentesítésről, a kompetencia-vizsgálatról és a toborzási adatbázisról, valamint a pályázati eljáráshoz kapcsolódó nyilvántartás szabályairól szóló 406/2007. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed a köztisztviselőt foglalkoztató közigazgatási szervekre.
(2) A rendelet hatálya a 11–15. § tekintetében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 10. § (12) bekezdésében meghatározott személyekre is kiterjed.
(3) A rendelet hatálya kiterjed a rendelet szerinti pályázati eljárásban résztvevőkre (a továbbiakban: pályázó).”
- 2. §** Az R1. 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A közigazgatási szerv a köztisztviselői állás betöltése érdekében pályázati eljárás lefolytatását kezdeményezheti a szolgáltató központnál.”
- 3. §** Az ügykezelői alapvizsgáról szóló 51/1993. (III. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 1. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
- „(1) A közigazgatási, illetve az ügykezelői alapvizsgára kötelezett köztisztviselő, ügykezelő (a továbbiakban együtt: jelölt) az e rendeletben foglalt szabályok szerint tesz közigazgatási, illetve ügykezelői alapvizsgát (a továbbiakban együtt: vizsga).
(2) A vizsgakötelezettséget és teljesítésének határidejét a kinevezési okiraton fel kell tüntetni.”
- 4. §** Az R2. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „8. § (1) A közigazgatási alapvizsga írásbeli és szóbeli, az ügykezelői alapvizsga gyakorlati és szóbeli részből áll (részvizsga).
(2) A közigazgatási alapvizsga alkotmányjogi, közigazgatási, közigazgatási eljárási, gazdálkodási, pénzügyi, adatvédelmi, közszerzői jogviszonnyal kapcsolatos és EU-alapismeretekre terjed ki.
(3) Az ügykezelői alapvizsga általános közigazgatási, ügykezelési, titkos ügykezelési, titokvédelmi és ügyvitel-technikai kérdésekre terjed ki.”
- 5. §** Az R2. melléklete e rendelet melléklete szerint módosul.

- 6. §** Az Országos Közigazgatási Vizsgabizottságról szóló 153/2010. (V. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R3.) 4. § (6) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:
(Az OKV tagjának e megbízatása megszűnik)
„d) az OKV tagság megújítására irányuló, 4. § (1) bekezdése szerinti új eredményes pályázat esetén az új tagok felkérésével.”
- 7. §** Az R3. 8. §-a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) A 4. § (1) bekezdésében meghatározott pályázatot az egyes közszolgálati jogviszonnyal összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 207/2010. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: MódR.) hatálybalépését követő 60 napon belül ki kell írni. Az, aki a MódR. hatálybalépésekor OKV tagként vizsgáztatni, illetve oktatni jogosult, e tevékenységét az új tagok felkéréséig folytathatja, ezt követően OKV tagsága megszűnik.
- 8. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetése napján lép hatályba.
(2) A 9. § (2) bekezdés b) pontja és (4) bekezdése 2010. szeptember 1-jén lép hatályba.
- 9. §** (1) Az R1.
a) 2. § (3) bekezdésében a „szolgáltató központ” szövegrész helyébe a „Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ (a továbbiakban: szolgáltató központ)” szöveg,
b) 4. § (2) bekezdésében, valamint a 9. § (1) és (3) bekezdésében az „Az államigazgatási szerv” szövegrész helyébe az „A közigazgatási szerv” szöveg,
c) 4. § (3) bekezdésben, valamint 8. § (1) bekezdésében az „az államigazgatási szervnek” szövegrész helyébe az „a közigazgatási szervnek” szöveg,
d) 4. § (4) bekezdésben, valamint 9. § (2) bekezdésében az „az államigazgatási szervet” szövegrész helyébe az „a közigazgatási szervet” szöveg,
e) 4. § (5) bekezdésében, a 7. § (3), (7) és (8) bekezdésében, 9. § (5) bekezdésében, valamint 17. § l) pontjában az „az államigazgatási szerv” szövegrész helyébe az „a közigazgatási szerv” szöveg,
lép.
(2) Az R2.
a) címében és 5. § (5) bekezdésében az „az ügykezelői” szövegrész helyébe az „a közigazgatási és az ügykezelői” szöveg,
b) 5. § (1) bekezdésében az „a Kormánynak a közigazgatási szerv székhelye, illetve működési területe szerint illetékes általános hatáskörű területi államigazgatási szervénél” szövegrész helyébe az „a közigazgatási szerv székhelye, illetve működési területe szerint illetékes közigazgatási hivatalnál” szöveg,
c) 7. § (1) bekezdésében a „(Vsz. 5. számú függelék)” szövegrész helyébe a „(Vsz. 1., 5. függelék)” szöveg,
d) 9. § (1) bekezdésében a „(Vsz. 7. számú függelék)” szövegrész helyébe a „(Vsz. 3., 7. függelék)” szöveg,
e) mellékletének címében az „Az ügykezelői” szövegrész helyébe az „A közigazgatási és az ügykezelői” szöveg,
f) a melléklet 15. pontjában a „(Vsz. 7. számú függelék)” szövegrész helyébe a „(Vsz. 3., 7. függelék)” szöveg,
g) a melléklet 21. pontjában a „Vsz. 4–7. számú” szövegrész helyébe a „Vsz. 5–7.” szöveg
lép.
(3) Az R3. 5. § (1) bekezdésének a) pontjában az „az ügykezelői” szövegrész helyébe az „a közigazgatási, illetve ügykezelői” szöveg lép.
(4) A közigazgatási versenyvizsgáról szóló 126/2009. (VI. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R4.)
a) 1. § (2) bekezdésében a „Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervére” szövegrész helyébe a „közigazgatási hivatalra” szöveg,
b) 2. § e) pontjában, 7. § (1) bekezdésében, valamint 15. § (9) bekezdésében a „Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve” szövegrész helyébe a „közigazgatási hivatal” szöveg
lép.
(5) Az Európai Unió soros magyar elnökségben közvetlenül résztvevők kiválasztásáról, képzéséről és anyagi elismeréséről szóló 374/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R5.)
a) 4. § (2) bekezdésében, az 5. § (4) és (5) bekezdésében, 5. § (6) bekezdés c) pontjában, 5. § (7) bekezdésében, valamint 6. § (2) és (4) bekezdésében a „Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter” szövegrész helyébe a „közigazgatási és igazságügyi miniszter” szöveg,

- b) 5. § (6) bekezdésében a „Miniszterelnöki Hivatal” szövegrész helyébe a „Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium” szöveg.

10. § Hatályát veszti

- a) az R1.
- aa) 2. §-át megelőző alcíme,
  - ab) 2. § (1) és (2) bekezdése,
  - ac) 3. §-a,
  - ad) 4. § (2) bekezdésének második mondata,
  - ae) 6. § (3) bekezdés a) pontja,
  - af) 7. § (8) bekezdésben az „– illetve a tartalékkállományba helyezett köztisztviselő –” szövegrész,
  - ag) 8. § (1) bekezdésben az „– a közigazgatási versenyvizsga eredményét is figyelembe véve –” szövegrész és az „és a közigazgatási versenyvizsga eredményét” szövegrész,
  - ah) 10. §-át megelőző alcím,
  - ai) 10. §-a,
  - aj) 10/A. §-a,
  - ak) 19. §-a;
- b) az R2. 4. § (1)–(3) bekezdésében az „ügykezelői” szöveg;
- c) az R3.
- ca) 6. § (1) bekezdés b) pontjában az „Ügykezelői” szöveg,
  - cb) 8. § (4) és (5) bekezdése;
- d) az R4.
- da) 2. § c) pontja,
  - db) 3. § (1) bekezdése,
  - dc) 21. §-át megelőző alcím,
  - dd) 21. §-a,
  - de) 23. § (3) bekezdése;
- e) az R5.
- ea) 7. §-át megelőző cím és alcím,
  - eb) 7. §-a,
  - ec) 8. §-a,
  - ed) 9. §-át megelőző cím;
- f) a közigazgatási szakvizsgáról szóló 35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet 6/A. § (6) bekezdése,
- g) a köztisztviselői teljesítményértékelés és jutalmazás szabályairól szóló 301/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet.

11. § Nem lép hatályba

- a) az R3. 13. §-a;
- b) a Bibó István Közigazgatási Ösztöndíjról és az ahhoz kapcsolódó tanulmányi programról szóló 103/2010. (IV. 7.) Korm. rendelet
- ba) 20. §-a,
  - bb) 21. § (3) bekezdése,
  - bc) 23. §-a,
  - bd) 25. §-a.

Dr. Navracsics Tibor s. k.,
miniszterelnök-helyettes

Melléklet a 207/2010. (VI. 30.) Korm. rendelethez

1. Az R2. melléklete a 4. függelékkel megelőzően a következő 1–3. függelékkel egészül ki:

1. függelék

JELENTKEZÉSI LAP

a közigazgatási alapvizsgára

1. Közigazgatási szerv neve és címe:
2. A köztisztviselő neve, születési dátuma, anyja neve és lakcíme:
3. A köztisztviselő közszolgálati jogviszonyának kezdő időpontja: 19..... év ..... hó ..... nap
4. A közigazgatási alapvizsga letételének határideje: 19..... év ..... hó ..... nap
5. A vizsgaidőszak megjelölése:
  - január
  - március
  - május
  - szeptember
  - november

Kelt:....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
munkáltató

.....
jelölt

2. függelék

JEGYZŐKÖNYV

Készült ..... 199..... év ..... hó ..... napján a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvényben előírt közigazgatási alapvizsgáról.

1. A köztisztviselő neve, születési dátuma, anyja neve és lakcíme:
Munkahelyének neve és címe:
2. Az írásbeli vizsga osztályzata:
A szóbeli vizsga osztályzata:
3. A közigazgatási alapvizsga átlageredménye:
4. A köztisztviselő a közigazgatási alapvizsgáról ..... sorszám alatt ..... minősítéssel bizonyítványt kapott.
5. Megjegyzések:

Kelt: ..... év ..... hónap ..... nap

.....
vizsgáztató bizottság tagja

.....
vizsgáztató bizottság tagja

.....
vizsgáztató bizottság elnöke

3. függelék

Szám:

(a Magyar Köztársaság címere többszínnyomással)

BIZONYÍTVÁNY

Név:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

..... vizsgáztató bizottság előtt a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény alapján ..... minősítéssel

KÖZIGAZGATÁSI ALAPVIZSGÁT

tett.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

P. H.

.....
vizsgáztató bizottság tagja

.....
vizsgáztató bizottság tagja

.....
vizsgáztató bizottság elnöke

2. Az R2. mellékletének 4. függeléke címében az „az ügykezelői alapvizsgáról” szövegrész helyébe az „a közigazgatási alapvizsgákról” szöveg lép.

**A Kormány 208/2010. (VI. 30.) Korm. rendelete
a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló
314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. LIII. törvény 110. § (7) bekezdés 3., 12. és 19. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) a következő 28/A. §-sal egészül ki:
„28/A. § (1) E rendeletnek a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet módosításáról szóló 208/2010. (VI. 30.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Mkr.) megállapított 1. számú melléklet 24. és 25. pontját, valamint a 3. számú melléklet 68. pontját az Mkr. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.
(2) Ha az Mkr. hatálybalépésekor jogerősen le nem zárt előzetes vizsgálati eljárás van folyamatban, a környezethasználó öt munkanapon belül kérheti, hogy a felügyelőség az előzetes vizsgálati eljárás helyett előzetes konzultációt folytasson le.”
- 2. §** A Kr. 1. és 3. számú melléklete e rendelet 1. melléklete szerint módosul.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 208/2010. (VI. 30.) Korm. rendelethez

1. A Kr.1. számú melléklet 24–25. pontja helyébe a következő pontok lépnek:

24.	a) Azbeszt súrlódóanyag előállítása 50 t/év késztermék-előállítástól b) Azbeszttartalmú termékek előállítása 200 t/év azbesztfelhasználástól
25.	Közúti gépjármű gyártása (gyártás, összeszerelés, motorgyártás) 10 000 db/év késztermék előállításától

2. A Kr. 3. számú melléklet 68. pontja helyébe a következő pont lép:

68.	Közúti gépjármű gyártása (gyártás, összeszerelés, motorgyártás) 5000 db/év késztermék előállításától, ha nem tartozik az 1. számú mellékletbe
-----	---

**A Kormány 209/2010. (VI. 30.) Korm. rendelete
a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló
19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 132. § 28. pontjában kapott felhatalmazás alapján – az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva – a következőket rendeli el:

- 1. §** A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: GET Vhr.) 90. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A nyilvántartott kapacitásigényt meghaladó forrásoldali kapacitás igényre legfeljebb egy gázévre köthető szerződés, ha a rendszeren van a nyilvántartott kapacitást meghaladó szabad kapacitás.”
- 2. §** A GET Vhr. 156. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A rendszerüzemeltető a határkeresztező vezetékre vonatkozó hosszú távú kapacitás lekötések során lehetővé teszi a vezeték szabad kapacitásának a 2009/2010. gázévet követő egy gázévre történő lekötését a 2010. február 28-ig beérkezett igények beérkezésének sorrendjében.”
- 3. §** A GET. Vhr. 156. § (2) bekezdésében a „2012/13.” szövegrész helyébe a „2011/2012.” szöveg lép.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetésével egyidejűleg lép hatályba és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Dr. Navracsics Tibor s. k.,
miniszterelnök-helyettes

**A Kormány 210/2010. (VI. 30.) Korm. rendelete
az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról**

A Kormány az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdésében megállapított eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alkotmány 40. § (2) bekezdésében megállapított feladatkörében eljárva, a következő rendeletet alkotja:

A Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság jogállása

- 1. §** (1) Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság (rövidített neve: EUTAF, a továbbiakban: Főigazgatóság) központi hivatal, amely ellátja az e rendeletben meghatározott feladatokat.
(2) A Főigazgatóság irányítását az államháztartásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) látja el.
(3) A Főigazgatóság önállóan működő központi közhatalmi költségvetési szerv.
(4) A Főigazgatóság székhelye Budapest.

A Főigazgatóság szervezete, vezetője

- 2. §** (1) A Főigazgatóságot főigazgató vezeti, akit a miniszter nevez ki és ment fel. A főigazgató vezetői megbízatása határozatlan időre szól.
(2) Főigazgatóvá legalább 5 éves közigazgatási és az uniós támogatások ellenőrzésével kapcsolatos legalább 5 éves szakmai tapasztalattal rendelkező magyar állampolgár nevezhető ki.
(3) A főigazgatót feladatai ellátásában főigazgató-helyettes segíti, akit a főigazgató nevez ki és ment fel.
(4) A Főigazgatóság alkalmazottai köztisztviselők, felettük a munkáltatói jogokat a főigazgató gyakorolja.
(5) A Főigazgatóságon igazgatóságok működnek.

A Főigazgatóság feladatai

3. § A Főigazgatóság ellátja

- a) az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások tekintetében az ellenőrzési hatósági feladatokat;
- b) az egyéb európai uniós és nemzetközi támogatások Kormány által meghatározott ellenőrzési feladatait.

A Főigazgatóság ellenőrzési hatósági feladatai

4. § (1) A Főigazgatóság ellátja az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendeletben, valamint az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról szóló 2006. július 17-i 1085/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2007. június 12-i 718/2007/EK bizottsági rendeletben meghatározott – külön kormányrendeletben részletezett – ellenőrzési hatósági feladatokat a 2007–2013 közötti programozási időszak tekintetében.
- (2) A Főigazgatóság ellátja
- a) a „Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása” általános program keretében a 2007–2013-as időszakra a harmadik országok állampolgárainak beilleszkedését segítő európai alap létrehozásáról szóló 2007/435/EK határozatában,
  - b) a „Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása” általános program keretében a 2008–2013-as időszakra az Európai Menekültügyi Alap létrehozásáról és a 2004/904/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2007/573/EK határozatban,
  - c) a „Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása” általános program keretében a 2007–2013-as időszakra a Külső Határok Alap létrehozásáról szóló 2007/574/EK határozatban, valamint
  - d) a „Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása” általános program keretében a 2008–2013-as időszakra az Európai Visszatérési Alap létrehozásáról szóló 2007/575/EK határozatban meghatározott ellenőrzési hatósági feladatokat.
- (3) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK (2002. június 25.) Rendelet 53b cikkének (3) bekezdésében, valamint az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK Rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK Rendelet 42a cikkében foglaltak teljesítése érdekében a Főigazgatóság minden év február 15-ig – az Európai Bizottság módszertani iránymutatásainak megfelelően – összegzi a rendelkezésére álló ellenőrzési jelentéseket, véleményeket, igazolásokat és nyilatkozatokat. A feladat végrehajtása érdekében az államháztartásért felelős miniszter megküldi a Főigazgatóság részére az egyéb jogszabályok alapján számára megküldött jelentéseket, véleményeket, igazolásokat, és nyilatkozatokat, melyek a Főigazgatóságnak nem állnak rendelkezésére.

A Főigazgatóság egyéb európai uniós és nemzetközi támogatásokkal kapcsolatos ellenőrzési feladatai

5. § A Főigazgatóság – külön kormányrendeletek szerint – ellátja az egyéb európai uniós és nemzetközi támogatások Kormány által meghatározott ellenőrzési feladatait, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, beszámolási, illetve zárónyilatkozat-kiadási feladatokat. Így elvégzi különösen
- a) a 2004–2006 közötti programozási időszak tekintetében a strukturális alapokkal, a Kohéziós Alappal és az EQUAL Közösségi Kezdeményezés programmal kapcsolatos ellenőrzéseket;
  - b) az európai uniós előcsatlakozási eszközök és Átmeneti Támogatás felhasználásának ellenőrzését;
  - c) a Schengen Alap támogatásai felhasználásának ellenőrzését és a költségnyilatkozatok igazolását;
  - d) az INTERREG III Közösségi Kezdeményezés programokkal kapcsolatos ellenőrzéseket;
  - e) az európai területi együttműködési programokkal kapcsolatos ellenőrzéseket;
  - f) a Norvég Finanszírozási Mechanizmussal, illetve az EGT Finanszírozási Mechanizmussal kapcsolatos ellenőrzéseket;
  - g) a Svájci–Magyar Együttműködési Programmal kapcsolatos ellenőrzési feladatokat.

Az európai uniós és nemzetközi támogatások ellenőrzésének eljárásrendje

- 6. §** A Főigazgatóság az európai uniós és a nemzetközi támogatásokkal kapcsolatos ellenőrzési tevékenységét a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok, valamint a nemzetközi ellenőrzési standardok szerint elkészített, a Főigazgatóság főigazgatója által jóváhagyott ellenőrzési kézikönyv szerint végzi.
- 7. §**
- (1) A Főigazgatóság ellenőrei megbízólevél alapján végzik ellenőrzéseiket.
  - (2) A Főigazgatóság ellenőrei az alábbiakra jogosultak:
    - a) az ellenőrzött szervezet helyiségeibe belépni, figyelemmel az ellenőrzött szervezet biztonsági előírásaira, munkarendjére;
    - b) az ellenőrzött szervezetnél az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó minősített adatot, üzleti vagy egyéb titkot tartalmazó iratokba és más dokumentumokba, az elektronikus adathordozón tárolt adatokba betekinteni a külön jogszabályokban meghatározott adat- és titokvédelmi előírások betartásával, azokról másolatot, kivonatot, illetve tanúsítványt készíttetni, indokolt esetben az eredeti dokumentumokat másolat hátrahagyása mellett – átvételi elismervény ellenében – átvenni;
    - c) az ellenőrzött szervezet vezetőjétől és bármely alkalmazottjától írásban vagy szóban információt kérni;
    - d) az ellenőrzött szervezet működésével és gazdálkodásával összefüggő kérdésekben információt kérni más szervektől;
    - e) a vizsgálatba szakértő bevonását kezdeményezni.
  - (3) Az ellenőrzés megállapításainak bizonyítására felhasználható különösen:
    - a) az eredeti okirat, amely a gazdasági esemény elsődleges okirata (bizonylata);
    - b) a másolat, amely az eredeti okirat szöveghű, hitelesített másolata. Hitelesítésnél a „másolat” szó feltüntetése mellett utalni kell arra, hogy a másolat az eredeti okirattal mindenben megegyezik;
    - c) a kivonat, amely az eredeti okirat meghatározott részének, részeinek szöveghű, hitelesített másolata. Hitelesítésnél a „kivonat” szó feltüntetése mellett meg kell jelölni, hogy a kivonat mely eredeti okirat, melyik oldalának, mely szövegrészét tartalmazza;
    - d) a tanúsítvány, amely több eredeti okiratnak az ellenőr által meghatározott szövegrészét és számszaki adatait tartalmazza. Hitelesítésnél a „tanúsítvány” szó feltüntetése mellett meg kell jelölni, hogy mely okiratok alapján készült;
    - e) a közös jegyzőkönyv, amely olyan tényállás igazolására szolgál, amelyről nincs egyéb okirat, de amelynek valóságát az ellenőr és az ellenőrzött szervezet illetékes vezetője (alkalmazottja) közösen megállapítja, és e tényt aláírásával igazolja;
    - f) fénykép, videofelvétel vagy más kép-, hang- és adatrögzítő eszköz, amely alkalmazható az ellenőr által szemrevételezett helyzet, állapot hiteles igazolására. A fényképet és az egyéb módon rögzített információkat az ellenőrzött szervezetnek a rögzítésnél jelen lévő alkalmazottja jegyzőkönyvben hitelesíti a rögzítés időpontjának, helyének és tárgyának megjelölésével;
    - g) a szakértői vélemény, amely a speciális ismereteket igénylő szakkérdésekben felkért szakértő által adott értékelés;
    - h) a nyilatkozat, amely az ellenőrzött szervezet alkalmazottjának olyan írásbeli vagy szóbeli kijelentése, amely okirat hiányában vagy meglévő okirattal ellentétesen valamilyen tényállást közöl;
    - i) a többes nyilatkozat, amely több személynek külön-külön vagy együttesen tett nyilatkozata ugyanazon tényállásról.
  - (4) A másolatot, a kivonatot és a tanúsítványt az ellenőrzött szervezet vezetője vagy az általa megbízott személy hitelesíti. A hitelesítő az okiratban foglaltak valóságát a hitelesítés időpontjának feltüntetése mellett aláírásával igazolja.
- 8. §**
- (1) A helyszíni vizsgálatot annak megkezdése előtt legalább 3 munkanappal megelőzően, szóban vagy írásban be kell jelenteni az ellenőrzött szervezet vezetőjének. Ennek keretében a vizsgálatvezető tájékoztatást ad az ellenőrzés céljáról és formájáról, jogszabályi felhatalmazásáról, valamint az ellenőrzés várható időtartamáról. Az előzetes bejelentést nem kell megtenni, ha az – a rendelkezésre álló adatok alapján – megghiúsíthatja az ellenőrzés eredményes lefolytatását. Az előzetes bejelentés elhagyásáról a vizsgálatvezető dönt.
  - (2) A helyszíni ellenőrzés megkezdésekor az ellenőr köteles bemutatni a megbízólevelét az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az őt helyettesítő személynek.

- (3) Az ellenőrzés során az ellenőrzött szervezet vezetőjétől szükség esetén teljességi nyilatkozatot kell kérni, amelyben az ellenőrzött szervezet vezetője igazolja, hogy az ellenőrzött feladattal összefüggő, felelősségi körébe tartozó valamennyi okmányt, illetve információt hiánytalanul az ellenőr rendelkezésére bocsátotta.
- 9. §**
- (1) Az ellenőrzést a főigazgató megszakíthatja, amennyiben a Főigazgatóságnak soron kívüli ellenőrzést kell lefolytatnia, illetve a vizsgálatvezető vagy az ellenőr akadályoztatva van.
- (2) Az ellenőrzést a főigazgató felfüggesztheti, amennyiben a számviteli rend állapota, a dokumentáció és a nyilvántartások hiányossága, illetve az ellenőrzött szervezet jogsértő magatartása az ellenőrzés folytatását akadályozza.
- (3) A főigazgató az ellenőrzés megszakítása vagy felfüggesztése esetén írásban tájékoztatja az ellenőrzött szervezet vezetőjét, melyben az ellenőrzés felfüggesztése esetén határidő megállapításával felhívja az ellenőrzött szervezet vezetőjét az akadály megszüntetésére.
- 10. §**
- (1) Az ellenőrzésekről – megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat is tartalmazó – ellenőrzési jelentés készül, melynek tervezetét a Főigazgatóság megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének, továbbá annak, akire vonatkozóan a jelentéstervezet megállapítást vagy javaslatot tartalmaz. Több ellenőrzött szervezetet érintő ellenőrzés esetén a Főigazgatóság a tervezetnek csak a vonatkozó részét küldi meg az egyes szervezeteknek.
- (2) A jelentéstervezetnek tartalmaznia kell a záradékot, amely szerint az (1) bekezdésben meghatározottak kötelesek észrevételeiket a jelentéstervezet kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül megküldeni a Főigazgatóság részére. A határidő elmulasztását egyetértésnek kell tekinteni, melyre a záradékban fel kell hívni az ellenőrzött figyelmét.
- (3) Amennyiben az ellenőrzött szervezet részéről a megállapításokat vitatják, az észrevétel kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül megbeszélést kell tartani.
- (4) Az észrevétel elfogadásáról vagy elutasításáról a vizsgálatvezető dönt, amelyről a (3) bekezdésben említett megbeszéléstől számított 5 munkanapon belül az érintetteknek írásbeli tájékoztatást ad és az el nem fogadott észrevételeket indokolja.
- (5) Az elfogadott észrevételeknek megfelelően a vizsgálatvezető a jelentést módosítja.
- (6) Az ellenőrzött szervezet észrevételeit, illetve a vizsgálatvezető válaszát az ellenőrzési jelentéshez csatolni kell, és a továbbiakban egy dokumentumként kell kezelni.
- (7) Az ellenőrzési jelentés az (1)–(6) bekezdésben meghatározott eljárást követően lezárásra kerül, a jelentést a főigazgató megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének.
- 11. §**
- (1) Az ellenőrzött szervezet vezetője a szükséges intézkedések végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével az ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül intézkedési tervet készít. Indokolt esetben a vizsgálatvezető ennél hosszabb, legfeljebb 30 napos határidőt is megállapíthat.
- (2) Az intézkedési terv tervezetét az ellenőrzött szervezet vezetője haladéktalanul megküldi a vizsgálatvezetőnek, aki az intézkedési tervet annak kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül véleményezi.
- (3) Amennyiben a Főigazgatóság részéről a tervezetet vitatják, írásban kell tájékoztatni az ellenőrzött szervezetet, és szükség esetén megbeszélést kell tartani.
- (4) Az elfogadott intézkedési tervet az ellenőrzött szervezet megküldi a Főigazgatóság részére.
- (5) Az ellenőrzött szervezet vezetője felelős az intézkedési terv végrehajtásáért, illetve annak nyomon követéséért.
- 12. §**
- A Főigazgatóság által készített jelentések nyilvánosságára a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, valamint az egyes titokfajtákról szóló törvények rendelkezései irányadóak.
- 13. §**
- (1) Az ellenőrzött szervezet vezetője a tárgyévét követő év január 31-ig tájékoztatást ad a főigazgató részére a Főigazgatóság ellenőrzési jelentése alapján készített intézkedési tervben foglaltak időarányos teljesítéséről.
- (2) A Főigazgatóság minden év szeptember 30-ig a miniszter útján beszámol a Kormány számára az elvégzett ellenőrzésekről.

Közös ellenőrzések

- 14. §** (1) A Főigazgatóság nemzetközi szerződés vagy megállapodás alapján a nemzetközi és európai uniós támogatások tekintetében közös ellenőrzéseket végezhet a szerződésben vagy megállapodásban meghatározott szervezettel.
- (2) Közös ellenőrzések során az ellenőrzésben részt vevő ellenőrzési szervezetek mindegyike önálló ellenőrzési jelentést készít. A közös ellenőrzésekben részt vevő szervezetek vezetői előzetes egyeztetés után ettől eltérően dönthetnek.

Záró rendelkezések

- 15. §** (1) Ez a rendelet 2010. július 1-jén lép hatályba.
- (2) A Főigazgatóság – mint a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalból kiválással létrejövő szervezet – a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal jogutódjának minősül a 4–5. §-okban meghatározott feladatok és az azokhoz kapcsolódó foglalkoztatási jogviszonyok tekintetében.
- (3) A Főigazgatóság köztisztviselői e rendelet kijelölése alapján jogosultak 50%-os (felsőfokú iskolai végzettség esetén), illetve 15%-os (középfokú végzettség esetén) illetménykiegészítésre.
- (4) Hatályát veszti a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról szóló 312/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. §-ának b) és c) pontja, valamint 5., 6., 14., 16. és 18. §-a.
- (5) A Svájci-Magyar Együttműködési Program végrehajtási rendjéről szóló 237/2008. (IX. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 237/2008. Korm. r.) 76. § (1) és (2) bekezdésében, a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és az Európai Szomszédsági és Partnerségi Eszköz pénzügyi alapok egyes, a területi együttműködéshez kapcsolódó programjaiból származó támogatások hazai felhasználásának intézményeiről szóló 49/2007. (III. 26.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdésének d) pontjában, (2) bekezdésének c) pontjában, (4) bekezdésének b) pontjában, (6) bekezdésének d) pontjában, az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus végrehajtási rendjéről szóló 242/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet 79. § (2) bekezdésében, az Európai Unió által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló, és egyes nemzetközi megállapodások alapján finanszírozott programok monitoring rendszerének kialakításáról és működéséről szóló 102/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 102/2006. Korm. r.) 5. § (3) bekezdésében, 13. § (1) bekezdésében, a Nemzeti Fejlesztési Terv operatív programjai, az EQUAL Közösségi Kezdeményezés program és a Kohéziós Alap projektek támogatásainak fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról szóló 360/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 360/2004. Korm. r.) 2. § (1) bekezdése 17. pontjában, az INTERREG III Közösségi Kezdeményezés programok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 359/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 359/2004. Korm. r.) 2. § (1) bekezdésének af) pontjában az „a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal” szövegrész helyébe az „az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság” szöveg lép.
- (6) A 237/2008. Korm. r. 76. §-át megelőző alcímben, 76. § (4) bekezdésében, 77. § (1)–(3) és (5)–(6) bekezdéseiben, 78. § (2)–(5) bekezdéseiben, 79. § (1) és (2) bekezdéseiben, az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus végrehajtási rendjéről szóló 242/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 242/2006. Korm. r.) 80. §-át megelőző alcímben, 80. § (1) és (3) bekezdésében, 81. § (2) és (3) bekezdésében, 82. § (1) és (2) bekezdésében, a 360/2004. Korm. r. 22. §-ában, 33. § (3) bekezdésében, 43/C. §-ában, 56. § (1) és (2) bekezdésében, 56/A. § (1) bekezdésében, 57. § (1) és (2) bekezdésében, 58. § (1) és (2) bekezdésében, 59. § (4) bekezdésében, 60. § (2) bekezdésének a)–f) pontjában, 61. § (1) és (2) bekezdésében, 62. § (2) és (3) bekezdésében, 63. §-ában, 64. § (1)–(5) bekezdésében, 64/A. § (2) bekezdésében, a 359/2004. Korm. r. 8. § (2) bekezdésében, 13. § (10) bekezdésében, 18. § (4) bekezdésében, 44/C. §-ában, 50. § (1)–(2) bekezdésében, 50/A. § (1) bekezdésében, 51. § (1)–(2) bekezdésében, 52. § (1), (5) és (8) bekezdésében, 52/A. § (2) bekezdésében, 53. § (1)–(3) bekezdésében, 54. § (3) és (4) bekezdésében, 55. § (1)–(6) bekezdésében, a Schengen Alap felhasználásának pénzügyi tervezési, lebonyolítási és ellenőrzési rendjének kialakításáról szóló 179/2004. (V. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 179/2004. Korm. r.) 28. § (1)–(2) bekezdésében, 28/A. § (1)–(2) bekezdésében, 29. §-ában, 39. § (1)–(4) bekezdésében, az Európai Unió előcsatlakozási eszközök és az Átmeneti Támogatás felhasználásának pénzügyi tervezési, lebonyolítási, számviteli és ellenőrzési rendjéről szóló 119/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 119/2004. Korm. r.) 47. § (2) bekezdésének e) pontjában, 55. § (1)–(2) bekezdésében, 56. § (1)–(2) bekezdésében az „a KEHI” szövegrész helyébe az „az EUTAF” szöveg lép.

- (7) A 237/2008. Korm. r. 76. § (1) bekezdésében, a 242/2006. Korm. r. 79. § (2) bekezdésében, a 359/2004. Korm. r. 2. § (1) bekezdésének af) pontjában, a 360/2004. (XII. 26.) Korm. r. 2. §-ának (1) bekezdése 17. pontjában a „KEHI” szövegrész helyébe az „EUTAF” szöveg lép.
- (8) A 119/2004. Korm. r. 2. § 20. pontjában és a 179/2004. Korm. r. 2. § 11. pontjában az „a KEHI” szövegrész helyébe az „az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság (a továbbiakban: EUTAF)” szöveg lép.
- (9) A 119/2004. Korm. r. és a 179/2004. Korm. r. bevezető részében az „a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról (a továbbiakban: KEHI) szóló 70/2004. (IV. 15.) Korm. rendelettel” szövegrész helyébe az „az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról szóló 210/2010. (VI. 30.) Korm. rendelettel” szöveg lép.
- (10) A 102/2006. Korm. r. 16. § (3) bekezdésében az „a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal elnöke” szövegrész helyébe az „az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság főigazgatója” szöveg lép.

16. § Ez a rendelet a következő közösségi rendeletek és határozatok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

- a) a Tanács 2006. július 11-i 1083/2006/EK rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről;
- b) a Bizottság 2001. március 2-i 438/2001/EK rendelete a strukturális alapok keretében nyújtott támogatások irányítási és ellenőrzési rendszerei tekintetében az 1260/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtása részletes szabályainak megállapításáról;
- c) a Bizottság 2002. július 29-i 1386/2002/EK rendelete a Kohéziós Alapból nyújtott támogatások irányítási és ellenőrzési rendszere, valamint a pénzügyi korrekciós eljárás tekintetében az 1164/94/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
- d) a Tanács 2002. június 25-i 1605/2002/EK rendelete az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről;
- e) a Bizottság 2002. december 23-i 2342/2002/EK rendelete az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
- f) a Tanács 2007. június 25-i 2007/435/EK határozata a Szolidaritás és migrációs áramlások igazgatása általános program keretében a 2007–2013-as időszakra a harmadik országok állampolgárainak beilleszkedését segítő európai alap létrehozásáról;
- g) az Európai Parlament és a Tanács 2007. május 23-i 2007/573/EK határozata a Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása általános program keretében a 2008–2013-as időszakra az Európai Menekültügyi Alap létrehozásáról és a 2004/904/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről;
- h) az Európai Parlament és a Tanács 2007. május 23-i 2007/574/EK határozata a Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása általános program keretében a 2007–2013-as időszakra a Külső Határok Alap létrehozásáról;
- i) az Európai Parlament és a Tanács 2007. május 23-i 2007/575/EK határozata a Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása általános program keretében a 2008–2013-as időszakra az Európai Visszatérési Alap létrehozásáról.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A nemzeti fejlesztési miniszter 3/2010. (VI. 30.) NFM rendelete az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás költségalapú áráról

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § (1) bekezdése 3. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény szerinti közüzemi nagykereskedő forrásaival rendelkező kereskedő a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 141. § (1) bekezdésében meghatározott földgázmennyiséget az általa meghatározott mértékben ismételten felajánlhatja vételre az egyetemes szolgáltatóknak.
2. § Az e rendelet szerint vételre felajánlott földgáz ára a 2010/2011. gázév első negyedévében nem haladhatja meg a 8,953 USD/GJ-t.
3. § A 2010/2011. gázév első negyedévében a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árak képzéséről szóló 29/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet 1. melléklet 5. pontja szerinti „er” tényező árszabályozás során elfogadott értéke 233,3 Ft/USD.
4. § Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Fellegi Tamás s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter

A nemzeti fejlesztési miniszter 4/2010. (VI. 30.) NFM rendelete a földgáz rendszerhasználati díjak megállapításáról szóló 31/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet módosításáról

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § (1) bekezdés 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – figyelemmel a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2010. évi XLII. törvény 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltakra – a következőket rendelem el:

1. § (1) A földgáz rendszerhasználati díjak megállapításáról szóló 31/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (1) bekezdés a) pont aae) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelet alkalmazásában
a) átadási-átvételi pont:
aa) a szállítóvezeték]
„aae) együttműködő földgázrendszerhez csatlakozó hazai termelőmezők összevont betáplálási pontja,”
- (2) Az R. 2. § (1) bekezdése a következő aah) alponttal egészül ki:
[E rendelet alkalmazásában
a) átadási-átvételi pont:
aa) a szállítóvezeték]
„aah) részét képező, mérési rendszerrel nem rendelkező magyar gázkiegyenlítési pont,”

- (3) Az R. 2. § (1) bekezdés a) pont abb) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában

a) átadási-átvételi pont:

ab) az elosztóvezetékhez]

„abb) teljes vagy részleges szigetüzemben csatlakozó földgáztermelő által a kitermelt földgáz betáplálása érdekében közvetlenül igénybe vett elosztóvezetékhez csatlakozó, azonos telephelyen lévő összes gázmérő kilépő csonkja,”

2. §

- (1) Az R. 2. § (1) bekezdés i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„i) *elosztási kapacitásdíj:* az a díj, amelyet a 3131–17 100 MJ/h kapacitás-lekötésű felhasználónak és a 17 100 MJ/h feletti kapacitás-lekötésű felhasználónak a lekötött legnagyobb kapacitás (MJ/h) alapján a szerződési időszakra vonatkozóan kell fizetnie,”

- (2) Az R. 2. § (1) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„h) *elosztási forgalmi díj:* az a díj, amelyet az elosztóvezetékhez csatlakozó felhasználó gázmérőjén mért, átvett vagy – a földgáztermelő és a rendszerirányító esetében – átadott földgáz mennyiség hőmennyiségre átszámított értékéért (MJ) kell fizetni,”

- (3) Az R. 2. § (1) bekezdés o)–p) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E rendelet alkalmazásában)

„o) *megszakítható kapacitás:* a szállítói vagy az elosztói engedélyes által a rendszerhasználó számára – szabad kapacitás hiányában a szerződött, de igénybe nem vett – adott átadási-átvételi ponton rendelkezésre bocsátott kapacitás, amely igénybevételének mértékét a szállítói vagy az elosztói engedélyes jogosult a gáznapon belül is módosítani,

p) *mobilkapacitás:* a földalatti földgáztároló azon befogadóképessége, amely szerződésben rögzített és a tárolási kapacitást lekötő rendszerhasználó számára a tárolási szerződés időtartama alatt rendelkezésre áll,”

- (4) Az R. 2. § (1) bekezdés t)–u) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E rendelet alkalmazásában)

„t) *szállítási forgalmi díj:* az a díj, amelyet az átadási-átvételi ponton mért földgáz mennyiség hőmennyiségre átszámított értéke (MJ) alapján kell fizetni,

u) *szállítási kapacitásdíj:* az a díj, amelyet a lekötött legnagyobb kapacitás alapján (belépési ponton Ft/MJ/nap, kilépési ponton Ft/MJ/h) kell fizetni,”

3. §

Az R. 4. § (1)–(2) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A számlán a gázmérőn leolvasott, valamint a díjfizetés alapjául szolgáló, a gáztechnikai normálállapotra történő térfogat-átszámítás során kiszámított fogyasztás köbméterben kifejezett mennyiségét, a hőmennyiségre átszámított értékét és a kiszámítás módját közérthető módon szerepeltetni kell.

(2) Üzemi állapotról gáztechnikai normálállapotra történő átszámításnál a felhasználót ellátó gázátadó állomáshoz rendelt, a szállítóvezetéken mért tény fűtőértéket kell figyelembe venni és a 4. mellékletben meghatározott hitelesítési előírásokban foglaltak az irányadók.”

4. §

- (1) Az R. 6. § (2)–(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A földgázszállítási díj nyújt fedezetet a szállítóvezeték és szagosító rendszerek indokolt értékcsökkenésére, működési és tökeköltségére, valamint a szállítóvezeték indokolt hálózati veszteségére. A földgázszállítási díj nem nyújt fedezetet a külön díj ellenében végezhető szolgáltatások köréről és díjairól szóló rendeletben meghatározott egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerülő költségekre.

(3) A földgázszállítási díj és alkalmazási feltételei a 2. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja – kivéve az aah) alpont szerinti átadási-átvételi pontot – és ac) alpontja szerinti átadási-átvételi pontokra vonatkoznak.”

- (2) Az R. 6. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A szállítási kapacitásdíjak számításánál az aktualizált (modellezett) kapacitás-lekötések – belépési ponton MJ/nap-ban, kilépési ponton MJ/h-ban kifejezett – és az e rendelet hatálybalépése előtti lekötött megszakítható kapacitások – belépési ponton MJ/nap-ban, kilépési ponton MJ/h-ban kifejezett – azon része kerül figyelembevételre, amely alapján szállítási kapacitásdíjat kell fizetni. Amennyiben a díjszámításnál figyelembe vett, a belépési pontra vonatkozó aktualizált (modellezett) kapacitás-lekötéseken felüli, az árbevétel-igényben figyelembe vett eszközre

vonatkozó szabad kapacitás értékesítésre kerül, az ezen értékesítésből befolyó árbevétellel a díjszámítás alapjául szolgáló indokolt árbevétel-igényt csökkenteni kell.”

(3) Az R. 6. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A (4) bekezdés szerint díjfizetésre kötelezettek az (1) és (2) bekezdésekben meghatározott díjakon felül más földgázszállítási díj-fizetési kötelezettség nem terheli. A 3. mellékletben meghatározott áralkalmazási feltételek a (4) bekezdés szerinti díjfizetésre kötelezettekre is megfelelően irányadó.”

5. § Az R. 10/A. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Az elosztói engedélyesenként figyelembe vett tény és hőmérséklet korrigált mennyiség hőmennyiségre történő átszámításánál az adott elosztói területet ellátó gázátadó állomáshoz rendelt, a szállítóvezetéken – az elszámolás időszakára vonatkozóan – mért tény fűtőértéket kell figyelembe venni és alkalmazni.”

6. § (1) Az R. 2. § (1) bekezdés c), g), l) pontjában a „mennyisége (m³)” szövegrész helyébe a „hőmennyisége (MJ)” szöveg, az e) és n) pontjában a „gáz mennyiség” szövegrész helyébe a „hőmennyiség” szöveg lép.

(2) Az R. 2. § (1) bekezdés x) pontjában a „(m³/nap)” szövegrész helyébe a „(MJ/nap)” szöveg, és az y) pontjában a „(m³)” szövegrész helyébe a „(MJ)” szöveg lép.

(3) Az R. 4. § (4) bekezdésében a „teljesítménydíjat” szövegrész helyébe a „kapacitásdíjat” szöveg lép.

(4) Az R. 7. § (7) bekezdésében az „aktualizált (modellezett) kapacitás-lekötések” szövegrész helyébe az „aktualizált (modellezett) kapacitás-lekötések (MJ/h)” szöveg, és a „lekötött megszakítható kapacitások” szövegrész helyébe a „lekötött megszakítható kapacitások (MJ/h)” szöveg lép.

(5) Az R. 10/A. § (2) bekezdés d) pontjában a „felhasználói kapacitáslekötéseket” szövegrész helyébe a „felhasználói kapacitáslekötéseket (MJ/h)” szöveg, az (5) bekezdésében a „teljesítménydíjból” szövegrészek helyébe a „kapacitásdíjból” szöveg és a „teljesítménydíjas” szövegrész helyébe a „kapacitásdíjas” szöveg lép.

(6) Az R. 10/B. § (3) bekezdésében a „(Ft/m³-ben)” szövegrész helyébe a „(Ft/MJ-ban)” szöveg, a (4) bekezdésében a „Ft/m³-ben” szövegrész helyébe a „Ft/MJ-ban” szöveg lép.

(7) Az R. 10/C. § (1) bekezdésében a „fogyasztói kapacitás-lekötés, valamint a tárgyévi gázelosztás tényleges adatait” szövegrész helyébe a „fogyasztói kapacitás-lekötés MJ/h-ban kifejezett, valamint a tárgyévi gázelosztás tényleges adatait” szöveg lép.

7. § (1) Az R. 1. melléklete helyébe e rendelet 1. melléklete lép.

(2) Az R. 2. melléklete helyébe e rendelet 2. melléklete lép.

(3) Az R. 3. melléklete e rendelet 3. melléklete szerint módosul.

8. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) E rendelet 1–7. §-a 2010. július 1-jén lép hatályba.

(3) Hatályát veszti az R. 14. §-a és a 9. melléklete.

(4) Nem lép hatályba a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások megállapításáról szóló 28/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet 19. § (2)–(4) bekezdése.

(5) Ez a rendelet 2010. július 2-án hatályát veszti.

Dr. Fellegi Tamás s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter

1. melléklet a 4/2010. (VI. 30.) NFM rendelethez

„1. melléklet a 31/2009. (VI. 25.) KHEM rendelethez

**Gázmérővel nem rendelkező lakások számításba veendő földgázfogyasztása
(MJ/hó)**

	A	B	C	D	E	F
1.	Lakás típusa	2 lángú gáztűzhely	3–4 lángú gáztűzhely	4 lángú gáztűzhely elektromos sütővel	Garzon gáztűzhely	Gáz hűtőszekrény
2.	1 szobás	210	300	240	250	454
3.	1,5 szobás	300	370	310	310	454
4.	2 szobás	350	450	390	390	454
5.	2,5 szobás	410	520	460	450	454
6.	3 szobás	470	600	540	520	454
7.	3,5 szobás	530	690	630	600	454
8.	4 szobás	610	750	690	660	454

Az ebédlő az átalánydíj-fizetés szempontjából fél szobának minősül.”

2. melléklet a 4/2010. (VI. 30.) NFM rendelethez

„2. melléklet a 31/2009. (VI. 25.) KHEM rendelethez

A rendszerhasználat (legmagasabb) hatósági díjai (általános forgalmi adó nélkül)

1. Szállítási díjrendszer

a) Szállítási díjak:

	A	B	C	D
1.	A 2. § (1) bekezdés	Szállítási kapacitásdíj [Ft/(MJ/h)/év]	Szállítási kapacitásdíj [Ft/(MJ/nap)/év]	Szállítási forgalmi díj (Ft/GJ)
2.	a) pont aa) alpont aaa) és aab) pontja (kilépési pontok)	72,39	–	26,34
3.	a) pont aa) alpont aaf) pontja (Kiskundorozsma kilépési pont)	445,66	–	
4.	a) pont aa) alpont aag) pontja (Csanádpalota kilépési pont)	229,94	–	
5.	a) pont aa) alpont aac) pontja (osztrák/magyar határ Baumgarten felőli belépési pont)	–	9365,66	
6.	a) pont aa) alpont aad) pontja (ukrán/magyar határ Beregovo felőli belépési pont)	–	9365,66	
7.	a) pont aa) alpont aae) pontja (hazai termelés belépési pont)	–	8429,03	
8.	a) pont ac) alpont acb) pontja (tárolói belépési pont)	–	5619,12	

b) Szagosítási díj: 3998 Ft/liter

2. Elosztási díjrendszer

	A	B	C	D	E	F
1.	Díjfizetésre kötelezett rendszerhasználók	Elosztási átalánydíj	Elosztási alapdíj	Elosztási alapdíj	Elosztási kapacitásdíj	Elosztási forgalmi díj
2.		Ft/GJ	Ft/év	Ft/m ³ /h/év	Ft/MJ/h/év	Ft/GJ
3.	Gázmérővel nem rendelkező felhasználók	487,53	–	–	–	–
4.	20 m ³ /h-nál kisebb névleges kapacitású gázmérővel rendelkező felhasználók	–	12 000	–	–	247,58
5.	20–100 m ³ /h közötti névleges (össz) kapacitású gázmérővel rendelkező felhasználók	–	–	9 900	–	144,32
6.	3131–17100 MJ/h kapacitás lekötésű felhasználók	–	–	–	225	31,39
7.	17100 MJ/h feletti kapacitás lekötésű felhasználók	–	–	–	353	27,57

3. Tárolási díjrendszer

- a) Kitárolási díj: 4,61 Ft/GJ
- b) A tárolói mobildíj, a tárolói csúcscsúcsdíj és a betárolási díj kiszámítása a következő képletek alapján történik:
- (i) $M = 166,18 * cm^{0,48}$ Ft/GJ
- (ii) $TCS = 7,79 * cm^{0,48}$ Ft/MJ/nap/év
- (iii) $BT = [(bk/m)/(1/150)/3 + 2/3] * 30,90$

A képletben a

TM: tárolói mobildíj (Ft/GJ),
TCS: tárolói csúcscsúcsdíj (Ft/MJ/nap/év),
BT: betárolási díj (Ft/GJ).

$cm = 3400 * cs/m$

cm: a rendszerhasználó 3400 TJ-ra (100 Mm³-re) vetített csúcs/mobil lekötése

cs: a rendszerhasználó tárolói csúcs lekötése (MJ/nap)

m: a rendszerhasználó tárolói mobil lekötése (MJ)

bk: a rendszerhasználó tárolói betárolási kapacitás lekötése (MJ/nap)

4. Rendszerirányítási díjrendszer

Rendszerirányítási díj: 1 000 000 Ft/év"

3. melléklet a 4/2010. (VI. 30.) NFM rendelethez

- Az R. 3. melléklete 1.1.2. pont a) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A rendszerhasználók által fizetendő szállítási kapacitásdíj összegét)
„a) az általuk a 2. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja (kivéve aah) pont) és a 2. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont acb) pontja szerinti átadási-átvételi pontonkénti bontásban lekötött legnagyobb órai vagy napi kapacitások, valamint”
(szorzataként kell megállapítani. A szállítási kapacitásdíj szerződésben meghatározott időközönként, de legalább havonta havi egyenlő részletekben a hónap első napján fizetendő.)
- Az R. 3. melléklete 1.1.3. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„1.1.3. Ha a földgázellátás a szállítói engedélyesnek felróható okból egybefüggő 24 órás időtartamnál hosszabb üzemzavar miatt szünetel, a szállítási kapacitásdíjat a kieső napokra nem kell megfizetni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik az előre bejelentett és megadott időtartamú tervszerű karbantartás miatti kiesésre.”
- Az R. 3. melléklete 1.1.9. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„1.1.9. A 6. § (4) bekezdés a)–c) és e) pontjai szerinti díjfizetésre kötelezett az átadási-átvételi pontonként lekötött órai vagy napi kapacitás 1%-nál nagyobb mértékű túllépése esetén – átadási-átvételi pontonként – köteles az adott hónapon belül, –12 °C vagy annál melegebb átlaghőmérsékletű napon jogosulatlanul igénybe vett legnagyobb többletkapacitás éves szállítási kapacitásdíjának 1,5-szeresét (a továbbiakban: pótdíj) és az adott hónapon belül, –12 °C-nál hidegebb átlaghőmérsékletű napon jogosulatlanul igénybe vett legnagyobb – az adott hónapban a pótdíj

fizetés alapjául szolgáló többletkapacitással csökkentett – többletkapacitás éves szállítási kapacitásdíját (a továbbiakban: utólagos kapacitásdíj) megfizetni a szállítói engedélyesnek. A belépési pontok esetében az országos napi átlaghőmérsékletet, kilépési pontok esetében a kilépési ponthoz rendelt mérési ponton mért napi átlaghőmérsékletet kell figyelembe venni. Ismételt kapacitás-túllépés esetén a pótdíj havonta ismételten felszámításra kerül. Utólagos kapacitásdíjat csak a megelőző hónap(ok)ban, -12 °C -nál hidegebb napon jogosulatlanul igénybe vett többletkapacitás feletti kapacitásra kell megfizetni a szállítói engedélyesnek. A kapacitás-túllépési pótdíj és utólagos kapacitásdíj számításának alapja a gáztechnikai normálállapotra átszámított földgáz hőértékben lekötött órai vagy napi kapacitás és a túllépéssel érintett órában vagy napon – köbméterben mért – átvett gázmennyiség hőértékre átszámított teljes különbözete. A kapacitás-túllépés elszámolása a 2. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont aac), aad), aae) és acb) pontjai szerinti átadási-átvételi ponton mért napi, hőértékre átszámított mennyiségnek a rendszerhasználóra – az ÜKSZ-ben a szállítóvezeték belépési pontjaira vonatkozó allokálási szabályok szerint – leosztott napi (hőértékre átszámított) mennyiségek alapján történik. A kapacitás-túllépés elszámolása a 2. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont aaa), aab), aaf) és aag) pontjai szerinti átadási-átvételi ponton mért órai (hőértékre átszámított) mennyiségnek a kapcsolódó (elosztó)rendszer üzemeltetője által, a rendszerhasználóra – az ÜKSZ-ben a szállítóvezeték kilépési pontjaira vonatkozó allokálási szabályok szerint – leosztott órai (hőértékre átszámított) mennyiségek alapján történik. Az elszámoláshoz szükséges adatok rögzítésének, átadásának módját az ÜKSZ tartalmazza.”

4. Az R. 3. melléklete a következő 1.1.17. alponttal egészül ki:
 „1.1.17. A kapacitás-túllépés miatti pótdíj és az utólagos kapacitásdíj kiszámításánál a kapacitás belépési ponton MJ/nap, kilépési ponton MJ/h mértékegységben történő megállapításához a gázátadó állomáshoz rendelt, a szállítóvezetéken mért tény fűtőértéket kell figyelembe venni.”
5. Az R. 3. melléklete 1.2.4. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „1.2.4. Az átadási-átvételi pontonként lekötött legnagyobb órai vagy napi kapacitások joghatályos bejelentését az ÜKSZ-ben meghatározott időpontig kell megtenni.”
6. Az R. 3. melléklete 1.6.1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „1.6.1. Az átadási-átvételi pontonként lekötött legnagyobb órai vagy napi kapacitások joghatályos bejelentését az ÜKSZ-ben meghatározott időpontig kell megtenni.”
7. Az R. 3. melléklete 1.8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „1.8. Nominálás
 1.8.1. Ha a rendszerhasználó az ÜKSZ-ben foglaltak szerint nominált, a nominálásban megadott legnagyobb kapacitástól nem tért el, és a szállítói engedélyes ezt – saját hibájából – nem tudja teljesíteni, a szállítói engedélyes szállítói nominálási eltérési pótdíjat köteles fizetni az érintett rendszerhasználónak. A szállítói nominálási eltérési pótdíj az átadási-átvételi ponton nominált kapacitás és a rendelkezésre bocsátott kapacitás közötti kapacitásnak az adott hónapon belül a legnagyobb különbözetre számított éves szállítási kapacitásdíj 1,5-szerese. A szállítói nominálási eltérési pótdíj havonta újra felszámítható.
 1.8.2. A földgázszállító és a hozzá csatlakozó rendszerüzemeltetők közötti átadás-átvételi pontok, illetve az MGP elszámolhatósága érdekében minden, az adott átadás-átvételi ponton érintett rendszerhasználó, akik között a földgáz feletti rendelkezési jog átadásra vagy átvételre kerül, köteles a földgázszállító felé a saját tranzakcióját (átadás, átvétel) nominálni. Ha a földgázszállítóhoz leadott nominálások az ÜKSZ-ben, a nominálások egyezőségének vizsgálatára vonatkozó szabályok szerint nem feleltethetők meg egyértelműen a csatlakozó rendszerüzemeltető felé vagy az MGP-re leadott nominálásokkal, akkor ezen nominálás érvénytelen. A földgázszállító az ilyen nominálást visszautasíthatja és az ÜKSZ-ben a nominálás egyezőségi vizsgálatra vonatkozó, vagy eltérése esetén a nominálásra vonatkozó szabályok szerint jár el.”
8. Az R. 3. melléklete 2.1.1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „2.1.1. Az elosztási forgalmi díjat a 2. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti átadási-átvételi pontokon mért földgáz mennyiség alapján számított hőmennyiségre kell megfizetni.”
9. Az R. 3. melléklete 2.1.9. pont b) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Azokban a lakóépületekben, ahol a szolgáltatott földgáz mérése átadási-átvételi pontonként nem megoldott, a fogyasztott földgázért átadási-átvételi pontonként
a) a 2. melléklet 2. pont a) sorában szereplő elosztási átalánydíjnak, és]
 „b) az 1. mellékletben meghatározott hőmennyiségben kifejezett fogyasztásnak”
(a szorzataként meghatározott elosztási átalánydíjat kell fizetni.)

10. Az R. 3. melléklete a következő 2.1.20. alponttal egészül ki:
„2.1.20. A kapacitás-túllépés miatti pótdíj és az utólagos kapacitásdíj kiszámításánál a kapacitás MJ/h mértékegységben történő megállapításához az adott gázátadó gázátadó állomáshoz rendelt, a szállítóvezetéken mért tény fűtőértéket kell figyelembe venni.”
11. Az R. 3. melléklete 2.9.3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„2.9.3. Áramlástanilag azonos elosztóvezetéken lévő átadóállomásokra a felhasználók az átadási-átvételi pontok kapacitás-lekötéseinek összevonásában is megállapodhatnak az elosztói engedéllyessel.”
12. Az R. 3. melléklete 1.1.1. alpontjában a „leosztott földgáz mennyisége után” szövegrész helyébe a „leosztott földgáz hőmennyisége után” szöveg, az 1.3.1. és az 1.4.1. alpontjaiban a „legnagyobb órai kapacitások” szövegrész helyébe a „legnagyobb órai vagy napi kapacitások” szöveg, az 1.3.9. alpontjában a „legnagyobb fogyasztás” szövegrész helyébe a „legnagyobb előre jelzett fogyasztás” szöveg lép.
13. Az R. 3. melléklete 1.10.1. alpontjában az „átadás-átvételi pontonként és órai kapacitás igények” szövegrész helyébe az „átadási-átvételi pontonként órai és napi kapacitás igények” szöveg, az 1.10.2. pontjában a „teljesítmény” szövegrész helyébe a „kapacitás” szöveg, a „teljesítménydíjon” szövegrész helyébe a „kapacitásdíjon” szöveg, és a „teljesítménydíjának” szövegrész helyébe a „kapacitásdíjának” szöveg lép.
14. Az R. 3. melléklete 2.1.2. alpontjában a „101 m³/h-nál” szövegrész helyébe a „3131 MJ/h-nál” szöveg lép.
15. Az R. 3. melléklete 3.1. pont a) alpontjában a „csúcskapacitást” szövegrész helyébe a „kapacitást” szöveg lép.
16. Hatályát veszti az R. 3. melléklete 3.1. pont c) alpontja.

**A vidékfejlesztési miniszter 1/2010. (VI. 30.) VM rendelete
az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról
szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 59. cikke szerinti készségek elsajátítására, ösztönzésére
és végrehajtására igénybe vehető támogatás részletes feltételeiről szóló
79/2007. (VII. 30.) FVM rendelet módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. § Hatályát veszti az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 59. cikke szerinti készségek elsajátítására, ösztönzésére és végrehajtására igénybe vehető támogatás részletes feltételeiről szóló 79/2007. (VII. 30.) FVM rendelet 3. § (1)–(4) bekezdése, a 4. § (2)–(4) bekezdése, az 5. § (1)–(4) bekezdése, valamint a 6. § (9) bekezdése.
2. § Ez a rendelet 2010. július 1-jén lép hatályba és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

A vidékfejlesztési miniszter 2/2010. (VI. 30.) VM rendelete a Magyar Takarmánykódex kötelező előírásairól szóló 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelet módosításáról

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. §-a (2) bekezdésének 5. pontjában foglalt felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának c) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A Magyar Takarmánykódex kötelező előírásairól szóló 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (2) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:
[A Magyar Takarmánykódex (Codex Pabularis Hungaricus) I. kötetének kötelező előírásait e rendelet következő mellékleteiben adom ki:]
„k) a takarmányok hatósági ellenőrzése során alkalmazott, a mikrobiológiai vizsgálat céljára szolgáló mintavételi eljárásról szóló 11. számú melléklet,”
- 2. §** Az R. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„2. § (1) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:
1. a Tanács 70/373/EGK irányelve (1970. július 20.) a takarmányok hatósági ellenőrzésénél alkalmazandó közösségi mintavételi és analitikai módszerek bevezetéséről,
2. a Tanács 70/524/EGK irányelve (1970. november 23.) a takarmány-adalékanyagokról, valamint az azt módosító, a Tanács 96/51/EK, 98/92/EK, 1999/20/EK irányelve, a Bizottság 96/66/EK, 97/6/EK, 97/72/EK, 98/19/EK irányelve, a Bizottság 2786/98/EK, 2788/98/EK, 45/1999/EK rendelete, a Tanács 2821/98/EK rendelete,
3. a Tanács 79/373/EGK irányelve (1979. április 2.) az összetett takarmány forgalmazásáról, valamint az azt módosító, a Tanács 86/354/EGK, 90/44/EGK, 90/654/EGK, 93/74/EGK, 96/24/EK irányelve, az Európai Parlament és a Tanács 2000/16/EK, 2002/2/EK irányelve, a Bizottság 97/47/EK, 98/87/EK, 1999/61/EK irányelve,
4. a Bizottság 80/511/EGK irányelve (1980. május 2.) az összetett takarmány plombálatlan csomagban vagy tartályban való forgalmazásának bizonyos esetekben történő engedélyezéséről,
5. a Tanács 82/471/EGK irányelve (1982. június 30.) a takarmányozási célra felhasznált egyes termékekről,
6. a Bizottság 82/475/EGK irányelve (1982. június 23.) a kedvtelésből tartott állatok összetett takarmányának címkézéséhez használható összetevő-kategóriák megállapításáról, valamint az azt módosító, a Bizottság 91/334/EGK és 98/67/EK irányelve,
7. a Tanács 83/228/EGK irányelve (1983. április 18.) a takarmányozásban használt egyes termékek értékelésére vonatkozó iránymutatások meghatározásáról,
8. a Tanács 87/153/EGK irányelve (1987. február 16.) a takarmányokban lévő adalékanyagok értékelésére vonatkozó iránymutatások meghatározásáról,
9. a Tanács 90/44/EGK irányelve (1990. január 22.) az összetett takarmány forgalmazásáról szóló 79/373/EGK irányelv módosításáról,
10. a Tanács 90/167/EGK irányelve (1990. március 26.) a Közösségen belül a gyógyszeres takarmányok előállítására, forgalomba hozatalára és felhasználására irányadó feltételek megállapításáról,
11. a Tanács 93/74/EGK irányelve (1993. szeptember 14.) a különleges táplálási célokra szolgáló takarmányokról,
12. a Tanács 93/113/EGK irányelve (1993. december 14.) a takarmányban található enzimek, mikroorganizmusok és ezek készítményeinek felhasználásáról és forgalmazásáról,
13. a Bizottság 2008/38/EK irányelve (2008. március 5.) a különleges táplálkozási célokra szánt takarmányok tervezett alkalmazási listájának létrehozásáról, valamint az azt módosító, a Bizottság 2008/4/EK, 2008/82/EK irányelve,
14. a Tanács 95/69/EK irányelve (1995. december 22.) a takarmányozási ágazatban működő egyes létesítmények és közvetítők engedélyezésére és nyilvántartására vonatkozó feltételek és szabályok megállapításáról, valamint a 70/524/EGK, a 74/63/EGK, a 79/373/EGK és a 82/471/EGK irányelvek módosításáról, valamint az ezt módosító, a Tanács 1999/20/EK irányelve,
15. a Tanács 96/25/EK irányelve (1996. április 29.) a takarmány-alapanyagok forgalmáról és a 70/524/EGK, a 74/63/EGK, a 82/471/EGK és a 93/74/EGK irányelvek módosításáról, valamint a 77/101/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, valamint az azt módosító, a Bizottság 98/67/EK irányelve, a Tanács 1999/61/EK irányelve, az Európai Parlament és a Tanács 2000/16/EK és 2001/46/EK irányelve,

16. a Bizottság 98/51/EK irányelve (1998. július 9.) a takarmányozási ágazatban működő egyes létesítmények és közvetítők engedélyezésére és nyilvántartására vonatkozó feltételek és szabályok megállapításáról szóló 95/69/EK tanácsi irányelv végrehajtására vonatkozó egyes intézkedések megállapításáról,
  17. a Bizottság 98/68/EK irányelve (1998. szeptember 10.) a 95/53/EK tanácsi irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében említett szabványdokumentum és a harmadik országokból származó takarmányoknak a Közösség területén történő bevezetése során alkalmazott ellenőrzések egyes szabályainak megállapításáról,
  18. az Európai Parlament és a Tanács 2002/32/EK irányelve (2002. május 7.) a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról, valamint az azt módosító, a Bizottság 2005/8/EK, 2005/86/EK, 2005/87/EK, 2006/13/EK, 2008/76/EK, 2009/8/EK, 2009/141/EK, 2010/6/EU irányelve,
  19. a Bizottság 2004/116/EK irányelve (2004. december 23.) a 82/471/EGK tanácsi irányelvnek a Candida guilliermondii felvétele tekintetében történő módosításáról,
  20. a Bizottság 95/10/EK irányelve (1995. április 7.) a különleges táplálási célokra szánt kutya- és macskaeledel energiaértékére vonatkozó számítási módszer meghatározásáról,
  21. a Bizottság 85/382/EGK határozata (1985. július 10.) az n-alkánokon tenyésztett Candida-élesztőkből nyert fehérjetermékek takarmányokban történő felhasználásának betiltásáról,
  22. a Bizottság 2001/25/EK határozata (2000. december 27.) bizonyos állati eredetű melléktermékek alkalmazásának megtiltásáról a takarmányokban,
  23. a Bizottság 2004/217/EK határozata (2004. március 1.) a takarmányozási célú forgalmazás vagy felhasználás tekintetében tiltott anyagok listájának elfogadásáról.
- (2) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusok végrehajtását szolgálja:
1. a Bizottság 1436/98/EK rendelete (1998. július 3.) egyes takarmány-adalékanyagok engedélyezéséről,
  2. a Bizottság 2316/98/EK rendelete (1998. október 26.) új takarmány-adalékanyagok engedélyezéséről és néhány, már engedélyezett takarmány-adalékanyag engedélyezési feltételeinek módosításáról,
  3. a Bizottság 2374/98/EK rendelete (1998. november 3.) új takarmány-adalékanyagok engedélyezéséről,
  4. a Bizottság 2785/98/EK rendelete (1998. december 22.) a Tanács 70/524/EGK irányelvének 9e cikke (3) bekezdésében említett adalékanyagok engedélyezési időtartamának módosításáról,
  5. a Bizottság 2786/98/EK rendelete (1998. december 22.) a Tanács 70/524/EGK irányelvének 9i cikke (1) bekezdésében említett adalékanyagok engedélyezési időtartamának módosításáról,
  6. a Tanács 2821/98/EK rendelete (1998. december 17.) a takarmány-adalékanyagokról szóló 70/524/EGK irányelvnek egyes antibiotikumok engedélyének visszavonása tekintetében történő módosításáról,
  7. a Bizottság 639/1999/EK rendelete (1999. március 25.) egy új takarmány-adalékanyag engedélyezéséről,
  8. a Bizottság 866/1999/EK rendelete (1999. április 26.) új takarmány-adalékanyagok és a takarmány-adalékanyagok új alkalmazásainak engedélyezéséről,
  9. a Bizottság 1245/1999/EK rendelete (1999. június 16.) új takarmány-adalékanyagok engedélyezéséről,
  10. a Bizottság 1411/1999/EK rendelete (1999. június 29.) új takarmány-adalékanyagok és takarmány-adalékanyagok új alkalmazásainak engedélyezéséről,
  11. a Bizottság 1594/1999/EK rendelete (1999. július 20.) egy takarmány-adalékanyag engedélyezési feltételeinek módosításáról,
  12. a Bizottság 1636/1999/EK rendelete (1999. július 26.) takarmány-adalékanyagok új alkalmazásainak engedélyezéséről,
  13. a Bizottság 2293/1999/EK rendelete (1999. október 14.) egyes takarmány-adalékanyagok ideiglenes engedélyezésének meghosszabbításáról,
  14. a Bizottság 2430/1999/EK rendelete (1999. november 16.) a kokcidiosztatikumok és egyéb gyógyászati anyagok csoportjába tartozó egyes takarmány-adalékanyagok engedélyezésének az ilyen anyagok forgalomba hozataláért felelős személyekhez kötéséről,
  15. a Bizottság 2439/1999/EK rendelete (1999. november 17.) a „kötőanyagok, csomósodásgátlók és koagulálószer” csoportjába tartozó takarmány-adalékanyagok engedélyezési feltételeiről,
  16. a Bizottság 2562/1999/EK rendelete (1999. december 3.) az antibiotikumok csoportjába tartozó egyes takarmány-adalékanyagok engedélyezésének az ilyen anyagok forgalomba hozataláért felelős személyekhez kötéséről,
  17. a Bizottság 2690/1999/EK rendelete (1999. december 17.) új takarmány-adalékanyagok engedélyezéséről,
  18. a Bizottság 654/2000/EK rendelete (2000. március 29.) új takarmány-adalékanyagok, takarmány-adalékanyagok új alkalmazásainak és új adalékanyag-készítmények engedélyezéséről,

19. a Bizottság 1353/2000/EK rendelete (2000. június 26.) egy takarmány-adalékanyag végleges engedélyezéséről, valamint új takarmány-adalékanyagok, takarmány-adalékanyagok új alkalmazásai és új készítmények ideiglenes engedélyezéséről,
20. a Bizottság 1887/2000/EK rendelete (2000. szeptember 6.) egy új takarmány-adalékanyag ideiglenes engedélyezéséről,
21. a Bizottság 2437/2000/EK rendelete (2000. november 3.) egy takarmány-adalékanyag végleges, illetve új takarmány-adalékanyagok ideiglenes engedélyezéséről,
22. a Bizottság 2697/2000/EK (2000. november 27.) rendelete a takarmány-adalékanyagok ideiglenes engedélyezéséről,
23. a Bizottság 418/2001/EK rendelete (2001. március 1.) új takarmány-adalékanyagok és takarmány-adalékanyagok új alkalmazásainak engedélyezéséről,
24. a Bizottság 937/2001/EK rendelete (2001. május 11.) takarmány-adalékanyagok új alkalmazásainak és új adalékanyag-készítmények engedélyezéséről, az ideiglenes engedélyek meghosszabbításáról, továbbá egy takarmány-adalékanyag 10 éves engedélyezéséről,
25. a Bizottság 1334/2001/EK rendelete (2001. július 2.) egy új takarmány-adalékanyag ideiglenes engedélyezéséről,
26. a Bizottság 2200/2001/EK rendelete (2001. október 17.) takarmány-adalékanyagok ideiglenes engedélyezéséről,
27. a Bizottság 2380/2001/EK rendelete (2001. december 5.) egy takarmány-adalékanyag 10 évre történő engedélyezéséről,
28. a Bizottság 1252/2002/EK rendelete (2002. július 11.) egy új takarmány-adalékanyag ideiglenes engedélyezéséről,
29. a Bizottság 256/2002/EK rendelete (2002. február 12.) új takarmány-adalékanyagok ideiglenes engedélyezéséről, egy takarmány-adalékanyag ideiglenes engedélyének meghosszabbításáról és egy takarmány-adalékanyag végleges engedélyezéséről,
30. az Európai Parlament és a Tanács 1831/2003/EK rendelete (2003. szeptember 22.) a takarmányozási célra felhasznált adalékanyagokról, 7. cikk 4. bekezdés második mondata és 23. cikk
31. a Bizottság 152/2009/EK rendelete (2009. január 27.) a takarmányok hatósági ellenőrzése során alkalmazott mintavételi és vizsgálati módszerek megállapításáról,
32. az Európai Parlament és a Tanács 767/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a takarmányok forgalomba hozataláról és felhasználásáról, az 1831/2003/EK rendelet módosításáról, valamint a 79/373/EGK tanácsi irányelv, a 80/511/EGK bizottsági irányelv, a 82/471/EGK, 83/228/EGK, 93/74/EGK, 93/113/EK és 96/25/EK tanácsi irányelv és a 2004/217/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről,
33. a Bizottság 242/2010/EU rendelete (2010. március 19.) a takarmány-alapanyagok jegyzékének létrehozásáról."

- 3. §**
- (1) Az R. 2. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
  - (2) Az R. 7. számú melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
  - (3) Az R. a 3. melléklet szerinti 11. számú melléklettel egészül ki.
- 4. §**
- (1) Hatályát veszti az R.
    - a) 1. §-a (2) bekezdésének a), c), h) és n) pontja,
    - b) 1. számú melléklete,
    - c) 2. számú melléklete I. fejezetének 32. és 34. pontja, valamint
    - d) 3., 8., és 14. számú melléklete.
  - (2) 2010. szeptember 1-jén hatályát veszti a 2. §-sal módosuló, az R. 2. §-a (1) bekezdésének 2., 3., 4., 5., 7., 9., 11., 12., 15. és 23. pontja.
- 5. §**
- (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
  - (2) A 3. § (2) bekezdése, a 4. § (1) bekezdésének a), b) és d) pontja, valamint a 2. §-sal módosuló, az R. 2. §-a (2) bekezdésének 32. és 33. pontja 2010. szeptember 1-jén lép hatályba.
  - (3) Ez a rendelet 2010. szeptember 2-án hatályát veszti.
- 6. §**
- (1) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:
    - a) a Bizottság 2009/141/EK irányelve (2009. november 23.) a 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének az arzén, a teobromin, a *Datura sp.*, a *Ricinus communis L.*, a *Croton tiglium L.* és az *Abrus precatorius L.* maximális szintjeinek tekintetében történő módosításáról,

- b) a Bizottság 2010/6/EU irányelve (2010. február 9.) a 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének a higany, a szabad gosszipol, a nitrtek, valamint a Mowrah, a Bassia és a Madhuca tekintetében történő módosításáról.
- (2) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusok végrehajtását szolgálja:
- a) a Bizottság 242/2010/EU rendelete (2010. március 19.) a takarmány-alapanyagok jegyzékének létrehozásáról,
- b) az Európai Parlament és a Tanács 767/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a takarmányok forgalomba hozataláról és felhasználásáról, az 1831/2003/EK rendelet módosításáról, valamint a 79/373/EGK tanácsi irányelv, a 80/511/EGK bizottsági irányelv, a 82/471/EGK, 83/228/EGK, 93/74/EGK, 93/113/EK és 96/25/EK tanácsi irányelv és a 2004/217/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 2/2010. (VI. 30.) VM rendelethez

1. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 1. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek]</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„1. Arzén (*), (**)	a) Takarmány-alapanyagok, kivéve:	2
	– fűből, szárított lucernából és szárított lóheréből készült liszt, szárított cukorgyári répaszelet és melaszos készítményei	4
	– pálmamag pogácsa	4 (***)
	– foszfátok és mésztartalmú tengeri algák	10
	– kalcium-karbonát	15
	– magnézium-oxid	20
	– halak vagy más tengeri állatok – beleértve a halakat is – feldolgozásából nyert takarmány	25 (***)
	– tengeri alga liszt és tengeri algából nyert takarmány	40 (***)
	– jelölőanyagként használt vaspör.	50
	b) A nyomelemek funkcionális csoportjához tartozó adalékanyagok,	30
	kivéve:	
	– réz-szulfát-pentahidrát és réz-karbonát	50
	– cink-oxid, mangán-oxid és réz-oxid.	100
	c) Teljes értékű takarmányok,	2
	kivéve:	
	– halak teljes értékű takarmányai és prémes állatok teljes értékű takarmányai	10 (***)
	d) Kiegészítő takarmányok,	4
	kivéve:	
	– ásványi takarmányok	12

(*) A maximális szintek az össz arzéntartalomra utalnak.

(**) A maximális szintek az arzén egy adott analitikai meghatározására vonatkoznak, amely során az extrakció salétromsavban (5% m/m) történik 30 percen át forráshőmérsékleten. Bizonyíthatóan egyező extrakciós hatékonysággal rendelkező, egyenértékű extrakciós eljárások alkalmazhatók.

(***) Az illetékes hatóságok kérésére a felelős gazdasági szereplőnek elemzést kell végeznie annak bizonyítására, hogy a szerves arzéntartalom 2 ppm-nél alacsonyabb. Ez a vizsgálat különösen fontos a Hizikia fusiforme alga esetében.”

2. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 4. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek]</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„4. Higany (*) (**)	Takarmány-alapanyagok, kivéve: – halakból, illetve halak vagy más tengeri állatok feldolgozásából előállított takarmány, – kalcium-karbonát. Takarmány-keverékek (kiegészítő és teljes értékű takarmányok), kivéve: – ásványi takarmány, – takarmány-keverék halak részére, – takarmány-keverék kutya, macska és prémes állatok részére	0,1 0,5 0,3 0,1 0,2 0,2 0,3

(*) A felső határértékek a teljes higanytartalomra utalnak.

(**) A felső határértékek a higany egy adott analitikai meghatározására vonatkoznak, amely során a kivonás salétromsavban (5% m/m) történik 30 percen át, forráshőmérsékleten. Bizonyíthatóan egyező extrakciós hatékonysággal rendelkező, egyenértékű extrakciós eljárások alkalmazhatók.”

3. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 5. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek]</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„5. Nitritek	Takarmány-alapanyag, kivéve: – halliszt, – szilázs. Teljes értékű takarmányok, kivéve: – 20%-ot meghaladó nedvességtartalommal rendelkező, teljes értékű takarmányok kutyák és macskák részére.	15 (nátrium-nitritben kifejezve) 30 (nátrium-nitritben kifejezve) – 15 (nátrium-nitritben kifejezve) –”

4. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 9. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek]</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)]</i>
„9. Szabad gosszipol	Takarmány-alapanyagok, kivéve: – gyapotmag, – gyapotmagpogácsa és gyapotmagőrlemény. Teljes értékű takarmányok, kivéve: – teljes értékű takarmány felnőtt szarvasmarhák részére, – teljes értékű takarmány juhok (kivéve bárányok) és kecskék (kivéve gidák) részére, – teljes értékű takarmány baromfi (kivéve tojótyúkok) és borjak számára, – teljes értékű takarmány nyulak, bárányok, gidák és sertések (kivéve malacok) részére.	20 5000 1200 20 500 300 100 60”

5. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 10. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek]</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)</i>
„10. Teobromin	Teljes értékű takarmányok, kivéve: – teljes értékű sertés takarmányok – teljes értékű takarmányok kutyák, nyulak, lovak és prémes állatok számára.	300 200 50"

6. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 14. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek]</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)</i>
„14. Alkaloidákat, glükozidákat vagy más mérgező anyagokat külön, illetve kombinációban tartalmazó gyommagvak és öröletlen vagy össze nem zúzott termékek, beleértve: Datura spp. (maszlagfajok)	Valamennyi takarmány Valamennyi takarmány	3000 1000"

7. Az R. 2. számú melléklete I. fejezetének 15. pontja helyébe a következő szöveg lép:

<i>[Nemkívánatos anyagok, vegyületek]</i>	<i>Takarmányozásra szánt termékek</i>	<i>Maximális megengedett mennyiség mg/kg-ban (ppm) (12%-os nedvességtartalom mellett)</i>
„15. Ricinus communis L., Croton tiglium L. és Abrus precatorius L. vetőmagja és pelyvája, valamint azok feldolgozott származékai (****), külön, illetve kombinációban (****) Amennyire mikroszkópos vizsgálattal megállapítható.”	Valamennyi takarmány	10

2. melléklet a 2/2010. (VI. 30.) VM rendelethez

„7. számú melléklet a 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelethez

Egyes takarmánykeverék típusok külön jelölési feltételei

1. A takarmánykeverékek csomagolóeszközén, címkéjén, illetve ömlesztve vagy tartályban való szállítás esetén a kísérő okmányon, a kötelezően feltüntetendő adatoknak szánt helyen jól láthatóan, olvashatóan és eltávolíthatatlanul – a Magyarországon forgalomba hozatalra kerülő takarmányok esetén magyar nyelven – fel kell tüntetni a következő adatokat:
  - a) gyógyszeres takarmány esetén a „gyógyszeres takarmány” feliratot, a gyógyszeres takarmány használati utasítását és élelmiszer-termelő állatok esetén az élelmezés-egészségügyi várakozási időt,
  - b) a kedvtelésből tartott állatoknak szánt takarmánykeverék esetében a takarmány-alapanyagokat egyedi nevük helyett a 2. pontban szereplő táblázatban felsorolt takarmányalapanyag-kategóriák alapján is fel lehet tüntetni.

2. A takarmány-alapanyagok azon kategóriái, amelyek a kedvtelésből tartott állatok számára készült takarmánykeverékek címkézésekor az egyes takarmány-alapanyagok helyett feltüntethetők

A kategória leírása	Meghatározás
1. Hús és állati származékok	Levágott meleg vérvű szárazföldi állatok friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított minden húsos része, és meleg vérvű szárazföldi állatok tetemeinek vagy tetemrészeinek feldolgozása során nyert minden termék és származék.
2. Tej és tejszármazékok	A takarmányozás szempontjából tejtermékeknek minősül minden friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított tejtermék és a feldolgozás során keletkező származék.
3. Tojás és tojásszármazékok	Minden friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított tojástermék és a feldolgozás során keletkező származék.
4. Olajok és zsírok	Minden állati és növényi eredetű olaj és zsír.
5. Élesztők	Minden élesztő, amelynek sejtjeit elölték és megszáritották.
6. Hal és halveszármazékok	Friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított hal vagy halrészek, és a feldolgozás során keletkező származékok.
7. Gabonafélék	Mindenfajta gabonaféle, a megjelenési formájától függetlenül, vagy a keményítőtartalmú endospermiumból készült termék.
8. Zöldségek	Mindenfajta friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított zöldség és hüvelyes.
9. Növényi eredetű származékok	Növényi termékek, főként gabonafélék, zöldségek, hüvelyesek és olajos magvak kezelése során keletkező származékok.
10. Növényi fehérjekivonatok	Minden növényi eredetű termék, amelyben megfelelő eljárással a fehérjét úgy koncentrálták, hogy a szárazanyag-tartalomban kifejezett nyers fehérjetartalom legalább 50% legyen, és amely átstrukturálható (texturálható).
11. Ásványi anyagok	Minden, állatok táplálására alkalmas szervesen anyag.
12. Különféle cukrok	Mindenfajta cukor.
13. Gyümölcsök	Mindenfajta friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított gyümölcs.
14. Csonthéjasok	Mindenfajta csonthéjas gyümölcs bele.
15. Magvak	Mindenfajta mag, eredeti állapotában vagy durván őrölve.
16. Algák	Friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított algák.
17. Puhatestűek és rákfélék	Mindenfajta, friss vagy megfelelő kezeléssel tartósított puhatestű, rákféle, kagyló, valamint a feldolgozás során keletkező származékok.
18. Rovarok	Mindenfajta rovar, és fejlődési alakjaik.
19. Pékáruk	Mindenfajta kenyér, sütemény, keksz és tésztaféle."

3. melléklet a 2/2010. (VI. 30.) VM rendelethez

„11. számú melléklet a 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelethez

A takarmányok hatósági ellenőrzése során alkalmazott, a mikrobiológiai vizsgálat céljára szolgáló mintavételi eljárásról

I. E melléklet alkalmazásában:

- a) *mintavételi tétel*: a mintavételre kijelölt, egy egységet képező, vélelmezetten egységes tulajdonságokkal rendelkező takarmánymennyiség,
- b) *elemi minta*: a mintavételi tétel egy pontjából vett mennyiség,
- c) *átlagolt minta*: ugyanazon mintavételi tételből vett összekevert elemi minták összessége,
- d) *redukált minta*: az átlagolt minta reprezentatív része, melyet osztási folyamaton keresztül nyernek az átlagolt mintából,
- e) *vizsgálati minta*: a redukált minta vagy a homogenizált átlagolt minta egy része.

II.

1. A takarmányok mikrobiológiai szennyezettségének hatósági ellenőrzésére szánt mintákat – a széna-, szalmafélek és a silózott takarmányok kivételével – az alábbiakban leírt módszerek szerint kell venni. Az ily módon nyert mintákat a mintavételi tételek reprezentatív részének kell tekinteni.

2. A mintavételt az erre a feladatra jogosult hatósági személyek hajtják végre.
3. Mintavételi eszközök
A mintavételi eszközöknek olyan anyagokból kell készülniük, amelyek nem szennyezhetik a mintavételre kerülő termékeket. A mintavételkor biztosítani kell a mintavételi eszközök sterilitását.
Takarmányok mintavételére használt eszközök:
- 3.1. *Kézi mintavétel*
- 3.1.1. Lapos fenekű, függőleges oldalú lapát.
- 3.1.2. Nyílással vagy rekeszekkel rendelkező mintavételi szűrőcsap. A mintavételi szűrőcsap méretének összhangban kell lennie a mintavételi tétel jellemzőivel (így különösen a tartályok mélységével, a göngyöleg nagyságával), valamint a takarmány részecskeméretével.
- 3.2. *Gépi mintavétel*: mozgásban lévő takarmányok mintavételére gépi eszközök használhatóak.
- 3.3. *Mintaosztó*: a minta megközelítően egyenlő részekre való felosztására tervezett eszköz, amely elemi minták vételére, valamint redukált és vizsgálati minták elkészítésére is használható.
4. Mennyiségi követelmények
- 4.1. *Mennyiségi követelmények a takarmányban egyenletesen eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére, vizsgálatára vonatkozóan*
- 4.1.1. *Mintavételi tétel*
A mintavételi tételnek olyan nagyságúnak kell lennie, hogy abból megfelelő számú mintát lehessen venni.
- 4.1.2. *Elemi minták*
- 4.1.2.1. *Ömlesztett takarmányok esetén* Az elemi minták minimális száma
- 4.1.2.1.1. 5 metrikus tonnát meg nem haladó mintavételi tételnél 7
- 4.1.2.1.2. 5 metrikus tonna fölötti mintavételi tételnél A mintavételi tétel tömegét alkotó tonnák számának hússzorosa
Maximum 40 elemi minta
- 4.1.2.2. *Kiszerezett takarmányok esetén* Mintavételre kerülő töltött göngyölegek minimális száma
- 4.1.2.2.1. 1 kg feletti kiszerezett egységénél
1. 1–4 kiszerezett egységig terjedő mintavételi tételnél Minden töltött göngyöleg
2. 5–16 kiszerezett egységig terjedő mintavételi tételnél 4
3. 16 kiszerezett egység feletti mintavételi tételnél A mintavételi tételt alkotó töltött göngyölegek száma
Maximum 20 töltött göngyöleg
- 4.1.2.2.2. 1 kg vagy az alatti kiszerezett egységénél 4
- 4.1.2.3. *Folyékony vagy félfolyékony takarmányok esetén* A mintavételre kerülő töltött tárolóedények minimális száma
- 4.1.2.3.1. 1 liter űrtartalom feletti tároló edényénél
1. 1–4 kiszerezett egységig terjedő mintavételi tételnél Minden tárolóedény
2. 5–16 kiszerezett egységig terjedő mintavételi tételnél 4
3. 16 kiszerezett egység feletti mintavételi tételnél A mintavételi tételt alkotó tárolóedények száma
Maximum 20 tárolóedény
- 4.1.2.3.2. 1 liter űrtartalom vagy az alatti tárolóedényeknél 4
- 4.1.2.4. *Takarmányblokkok és ásványtömbök mint kiszerezési egységek esetén* A mintavételre kerülő blokkok és tömbök minimális száma
25 kiszerezési egységenként 1 blokk, illetve tömb, maximum 4 blokk, illetve tömb.
- 4.1.3. *Átlagolt minta*
Mintavételi tételként egy átlagolt minta vétele kötelező. Az átlagolt mintát alkotó elemi minták összömege nem lehet kevesebb az alábbiaknál:
- 4.1.3.1. *Ömlesztett takarmányok esetén* 4 kg
- 4.1.3.2. *Kiszerezett takarmányok esetén*
- 4.1.3.2.1. Egy kg feletti kiszerezett egységeknél 4 kg
- 4.1.3.2.2. Egy kg vagy az alatti kiszerezett egységeknél 4 eredeti töltött göngyöleg tömege
- 4.1.3.3. *Folyékony vagy félfolyékony takarmányok esetén*
- 4.1.3.3.1. Egy liter feletti kiszerezett egységeknél 4 liter

- 4.1.3.3.2. Egy liter vagy az alatti kiserelt egységeknél 4 eredeti tárolóedény tartalma
- 4.1.3.4. *Takarmányblokkok vagy ásványtömbök esetén*
- 4.1.3.4.1 Amennyiben a blokkok vagy tömbök egyenként egy kg feletti 4 kg
- 4.1.3.4.2. Amennyiben a blokkok vagy tömbök egyenként egy kg vagy az alattiak 4 eredeti blokk vagy tömb tömege
- 4.1.4. *Vizsgálati minták*
Az átlagolt mintából szükség esetén osztással nyerhető a vizsgálati minta. Legalább egy vizsgálati minta elemzése kötelező. Az elemzésre kerülő vizsgálati minta tömege nem lehet kevesebb az alábbiaknál:
Szilárd takarmányok 500 g
Folyékony vagy félfolyékony takarmányok 500 ml
- 4.2. Mennyiségi követelmények a takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére, vizsgálatára vonatkozóan
- 4.2.1. *Mintavételi tétel*
A 4.1.1. pont alkalmazandó.
- 4.2.2. *Elemi minták*
- 4.2.2.1. *Ömlesztett takarmányok esetén* A 4.1.2.1. pont alkalmazandó.
- 4.2.2.2 *Kiserelt takarmányok esetén* A mintavételre kerülő töltött göngyöleg minimális száma:
- 4.2.2.2.1. 1–4 kiserelt egységből álló mintavételi tételnél minden göngyöleg
- 4.2.2.2.2. 5–16 kiserelt egységből álló mintavételi tételnél 4
- 4.2.2.2.3. 16 kiserelt egység feletti mintavételi tételnél
A mintavételi tételt alkotó töltött göngyölegek száma
Maximum 40 töltött göngyöleg
- 4.2.3. *Átlagolt minták*
A gyűjtött elemi minták száma a mintavételi tétel nagyságának megfelelően változik. Az egyes átlagolt mintákat alkotó elemi minták össz súlyának minimum 4 kg-nak kell lennie. A mintavételi tételenként elkészített átlagolt minták minimális száma:
- 4.2.3.1. *Ömlesztett takarmányok esetén*
A mintavételi tétel tonnában megadott tömege	A mintavételi tételenként esedékes átlagolt minták minimális száma:
1 tonnáig	1
1 tonna fölött, 10 tonnáig	2
10 tonna fölött, 40 tonnáig	3
40 tonna fölött	4
- 4.2.3.2 *Kiserelt takarmányok esetén*
A mintavételi tétel nagysága a kiserelt egységek számában megadva	A mintavételi tételenként esedékes átlagolt minták minimális száma
1 és 16 között	1
17 és 200 között	2
201 és 800 között	3
800 felett	4
- 4.2.4. *Vizsgálati minták*
Az egyes átlagolt mintákból osztással nyerhetők a vizsgálati minták. Minden gyűjtött mintából legalább egy vizsgálati minta elemzése kötelező. Az elemzésre kerülő vizsgálati minta tömege kötelezően minimum 500 g.
5. Mintavétel, a minták elkészítése és csomagolása
- 5.1. A mintákat a lehető leggyorsabban kell venni és elkészíteni, mindvégig ügyelve a szükséges óvintézkedések betartására, amelyek biztosítják azt, hogy a termék eredeti tulajdonsága ne változzon meg, illetve ne szennyeződjön. A mintákkal közvetlenül érintkező eszközöknek, felületeknek és tárolóedényeknek, tasakoknak tisztáknak és szárazaknak kell lenniük.
- 5.2. *Elemi minták vétele*
- 5.2.1. A takarmányban egyenletesen eloszló anyagok, illetve termékek ellenőrzésére vonatkozóan a teljes mintavételi tételből véletlenszerűen és megközelítően egyforma nagyságú elemi mintákat kell venni.

- 5.2.1.1. *Ömlesztett takarmányok esetében*
A mintavételi tételt elméletben több, megközelítően egyenlő részre kell felosztani, majd azok közül az elemi minták számáról rendelkező 4.1.2. pontban meghatározott számú részt véletlenszerűen ki kell választani, és minden egyes részből mintát kell venni. Ha szükséges, a mintavételi tétel mozgatása közben (berakodáskor, illetve kirakodáskor) is végre lehet hajtani a mintavételt.
- 5.2.1.2. *Kiszerezelt takarmányok esetében*
Miután a mintavétel elvégzésére a 4.1.2. pont szerint kiválasztásra került az előírt számú kiszerezelt egység, minden töltött göngyöleg tartalmának egy részét szűrőcsap vagy lapát segítségével ki kell venni. Ha szükséges, a töltött göngyölegek egyenkénti kiürítése után is lehet mintákat venni.
- 5.2.1.3. *Homogén vagy homogenizálható folyékony vagy félfolyékony takarmányok esetében*
Miután a mintavétel elvégzésére a 4.1.2. pont szerint kiválasztásra került az előírt számú tárolóedény, a tartalmukat szükség esetén homogenizálni kell, és minden egyes edényből ki kell venni egy bizonyos mennyiséget.
Az elemi mintákat a tárolóedények kiürítésekor is lehet vételezni.
- 5.2.1.4. *Nem homogenizálható, folyékony vagy félfolyékony takarmányok esetében*
Miután a mintavétel elvégzésére a 4.1.2. pont szerint kiválasztásra került az előírt számú tárolóedény, mintákat kell venni a különböző rétegekből.
A tárolóedények tartalmának kiürítésekor is lehet mintákat venni, ebben az esetben azonban az első frakciókat félre kell tenni.
A minta összesített irtartalmának mindkét esetben legalább 10 liternek kell lennie.
- 5.2.1.5. *Takarmánytömbök és nyalósók esetében*
Miután a mintavétel elvégzésére a 4.1.2. pont szerint kiválasztásra került a kívánt számú blokk vagy tömb, minden blokk vagy tömb egy részét kell venni.
- 5.2.2. Mintavétel a takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére vonatkozóan:
A mintavételi tételt az átlagolt mintákról szóló 4.2.3. pontban meghatározott számnak megfelelően több, megközelítően egyenlő részre kell felosztani. Amennyiben ez a szám nagyobb egynél, a 4.2.2. pontban meghatározott elemi minták összes számát megközelítőleg egyenlően kell elosztani a különböző részekben.
Ezután körülbelül egyenlő nagyságú mintákat kell venni oly módon, hogy az egyes részekből vett minták össz mennyisége ne legyen kevesebb az egyes átlagolt mintákra nézve előírt minimális 4 kg-nál. A különböző részekből vett elemi mintákat nem kell összesíteni.
- 5.3. *Átlagolt minták elkészítése*
- 5.3.1. A takarmányokban egyenletesen eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére vonatkozóan az elemi minták összekeverésével jön létre az átlagolt minta.
- 5.3.2. A takarmányokban feltételezhetően egyenetlenül eloszló mikrobiológiai szennyezők ellenőrzésére vonatkozóan:
A mintavételi tétel egyes részeiből vett elemi mintákat össze kell keverni, majd el kell készíteni a 4.2.3. pontban meghatározott számú mintát, ügyelve arra, hogy minden egyes átlagolt minta eredete feljegyzésre kerüljön.
- 5.4. *Vizsgálati minták elkészítése*
Az elemi mintákból álló átlagolt minta anyagát óvatosan össze kell keverni, hogy homogenizált minta jöjjön létre. Ha szükséges, az átlagmintát osztó, illetve a negyedelő módszer segítségével le kell csökkenteni minimum 2 kg-ra vagy 2 literre (redukált minta). Ezt követően legalább három, megközelítőleg azonos mennyiségű, a 4.4. pontban meghatározott mennyiségi követelményekhez igazodó vizsgálati mintát kell elkészíteni. Minden egyes vizsgálati mintát egy, a célnak megfelelő külön tároló edénybe, tasakba, zacskóba kell tenni.
Minden szükséges óvintézkedést meg kell tenni a minta szállítás vagy tárolás során történő esetleges összetétel-változásának, illetve a minta beszennyeződésének vagy meghamisításának elkerülése érdekében.
- 5.5. *Vizsgálati minták csomagolása*
A mintákat tartalmazó tárolóedényeket, tasakokat, zacskókat, és az azokat tartalmazó csomagokat le kell bélyegezni és címkével kell ellátni – a bélyegző lenyomatának le kell fednie a teljes címkét – oly módon, hogy a bélyegzőlenyomat felsértése nélkül ne lehessen kinyitni a csomagokat, illetve a vizsgálati mintákat tartalmazó göngyölegeket.
6. Minden egyes mintavételről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely lehetővé teszi az egyes mintavételi tételek azonosítását.
7. Minden egyes átlagmintából legalább egy vizsgálati mintát kell késedelem nélkül elküldeni az erre kijelölt vizsgálati laboratóriumba, az elemző számára szükséges információkkal együtt.

III.

1. A széna-, szalmafélék és silózott takarmányok mikrobiológiai szennyezettségének ellenőrzésére szánt mintákat az alábbiakban leírt módszerek szerint kell venni. Az ilyen módon nyert mintákat a mintavételi tételek reprezentatív részének kell tekinteni.
2. A mintavételt az erre a feladatra jogosult hatósági személyek hajtják végre.
3. Mintavételi eszközök
A mintavételi eszközöknek olyan anyagokból kell készülniük, amelyek nem szennyezhetik a mintavételre kerülő termékeket. A mintavételkor biztosítani kell a mintavételi eszközök sterilitását.
Takarmányok mintavételére használt eszközök:
  - 3.1. *Kézi mintavétel*
    - 3.1.1. Kazalvágó, kézi kazalfúró
  - 3.2. *Gépi mintavétel*
    - 3.2.1. Motoros mintavevő, így például kazalfúró (hengerhossz 480 mm, hengerátmérő 50 mm)
  - 3.3. *Mintatárolók*
    - 3.3.1. Papírzacskók (impregnált kétrétegű vagy műanyaggal bélelt)
    - 3.3.2. Műanyag zacskók
    - 3.3.3. Üveg- és műanyag edények
    - 3.3.4. Acél- és más fémedények (rozsdamentesek)
    - 3.3.5. Hűtőtáska
4. Mennyiségi követelmények
  - 4.1. *Mintavételi tétel*
A mintavételi tételnek olyan nagyságúnak kell lennie, hogy abból megfelelő számú mintát lehessen venni.
  - 4.2. *Elemi minták*
    - 4.2.1. Széna-, szalmafélék esetén A tétel tonnában kifejezett tömegének négyszerese
Legalább 6, legfeljebb 15 darab elemi minta
    - 4.2.2. Silózott takarmányok esetén A tétel tonnában kifejezett tömegének egynegyede
Legalább 6, legfeljebb 16 darab elemi minta
    - 4.2.3. Az elemi minták tömege legalább 500 g.
  - 4.3. *Átlagolt minták*
A gyűjtött elemi minták száma a mintavételi tétel nagyságának megfelelően változik. A rendelkezésre álló összekevert elemi minták alkotják az átlagolt mintát. Az átlagolt minta tömege legfeljebb 10,0 kg.
  - 4.4. *Vizsgálati minták*
Az átlagolt mintából szükség esetén osztással nyerhető a vizsgálati minta. Legalább egy vizsgálati minta elemzése kötelező.
Az elemzésre kerülő vizsgálati minta tömege nem lehet kevesebb:
széna-szalma félék esetében: 3000 g-nál,
silózott takarmányok esetében: 1000 g-nál.
5. A mintavételre, a minták elkészítésére és csomagolására vonatkozó előírások
  - 5.1. A mintákat a lehető leggyorsabban kell venni és elkészíteni, mindvégig ügyelve a szükséges óvintézkedések betartására, amelyek biztosítják azt, hogy a termék eredeti tulajdonsága ne változzon meg, illetve ne szennyeződjön. A mintákkal közvetlenül érintkező eszközöknek, felületeknek és tárolóedényeknek, tasakoknak tisztáknak és szárazaknak kell lenniük.
  - 5.2. *Elemi minták vétele*
Az elemi minták vétele előtt elővizsgálatot kell tartani, mely során
    - a kazlat vagy más tárolási egységet megsemmisítéssel és a kazalkönyv alapján azonosítani kell,
    - helyszíni érzékszervi vizsgálattal meg kell állapítani a tétel egyöntetűségét,
    - becsléssel meg kell állapítani a tétel tömegét,
    - fel kell jegyezni a tétel állapotát és a mintavételt befolyásoló tényezőket,
    - széna- és szalmafélék, valamint préselt takarmányok esetében meg kell állapítani a bálázás minőségét is a bálák külső megsemmisítésével, így határozva meg a bálák méreteit, tömegét, a széthullott, szétesett bálák arányát.

A kijelölt mintavételi tételből véletlenszerűen, megközelítően egyforma nagyságú elemi mintákat kell venni. A mintavételi tételt egyenlő részekre kell felosztani, és ezekből az elemi minták számáról rendelkező 4.2. pontban meghatározott részt véletlenszerűen, a tétel minden rétegét képviselve ki kell választani, és mindegyikből mintát kell venni. A kazalban vagy egyéb tárolóegységben lévő takarmányt több tételre kell bontani, ha széna-, szalmafélék esetében az 50 tonnát, silózott takarmányok esetében az 500 tonnát meghaladja, vagy ha nem egyöntetű a minősége.

5.3. *Átlagolt minták elkészítése*

Az elemi mintákat az átlagolt minta készítéséhez úgy kell egyesíteni, majd összekeverni, hogy homogenizált minta jöjjön létre, ügyelve arra, hogy minden egyes átlagolt minta eredete azonosíthatóan dokumentálva legyen.

5.4. *Vizsgálati minták elkészítése*

A vizsgálati mintát a lehető legrövidebb időn belül kell elkészíteni. A homogenizált átlagolt mintát a végső ún. vizsgálati minta előírt tömegére kell csökkenteni. Minden átlagolt mintából legalább három vizsgálati mintát kell készíteni. A mintákat a célnak megfelelő külön mintatárolóba, edénybe, tasakba, zacskóba, majd, ha szükséges ezeket (például silózott takarmány) hűtőtáskába kell helyezni. A silózott takarmányokból vett mintát még a mintavétel napján hűtőtáskában tárolva kell a laboratóriumba eljuttatni.

Minden szükséges óvintézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy a szállítás vagy tárolás során előforduló esetleges károsodások, illetve a minta szennyeződése vagy meghamisítása elkerülhető legyen.

5.5. *Vizsgálati minták lezárása, csomagolása*

A mintákat tartalmazó tárolóedényeket, tasakokat, zacskókat, és az azokat tartalmazó csomagokat le kell bélyegezni és címkével kell ellátni – a bélyegző lenyomatának le kell fednie a teljes címkét – oly módon, hogy a bélyegzőlenyomat felsértése nélkül ne lehessen kinyitni a csomagokat, illetve a vizsgálati mintákat tartalmazó göngyölegeket.

5.6. *Vizsgálati minták megjelölése*

Az 5.5. pont szerint lezárt vizsgálati mintán a mintavételi jegyzőkönyv adatainak megfelelően következő adatokat kell feltüntetni:

- a takarmány megnevezése,
- a vele azonos takarmánytól való megkülönböztető jelzés,
- a mintavétel helye, kelte,
- a tétel tömege.

6. *Mintavételi jegyzőkönyv*

Minden mintavételről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely lehetővé teszi az egyes mintavételi tételek azonosítását.

A jegyzőkönyvnek a következőket kell tartalmaznia:

- a takarmány megnevezését,
- a betakarítás időpontját,
- a takarmány tulajdonosának nevét, címét,
- a mintavétel helyét, keltét,
- a tétel tömegét,
- a tétel megjelölését (például kazalszám),
- a tartósítás módját,
- a felhasznált tartósítószer megnevezését,
- a helyszíni, érzékszervi vizsgálat eredményét,
- egyéb észrevételeket,
- a mintavevő nevét, aláírását.

7. *A minták célállomása*

Minden átlagmintából legalább egy vizsgálati mintát kell késedelem nélkül elküldeni az erre kijelölt vizsgálólaboratóriumba, az elemző számára szükséges információkkal együtt.

8. *A minták megőrzése*

A mintákat a vonatkozó előírások szerint kell megőrizni. Ha előírás vagy egyéb megállapodás hosszabb időt nem kötött ki, a végső tétel minta kötelező megőrzési ideje 3 hónap.

A megőrzési idő alatt a mintát úgy kell tárolni, hogy abban változás ne következhesen be, kivéve a takarmány előírászerű tárolása során egyébként is bekövetkező változásokat (például száradás)."

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 114/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére, nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány alapján – Dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 72. § (4) bekezdés második mondata alkotmányellenes, ezért azt 2010. szeptember 30. napjával megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 72. § (4) bekezdés második mondata nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.
4. Az Alkotmánybíróság az indítványt egyebekben visszautasítja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- i. 1. Az indítványozó a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. § (4) bekezdés második mondata alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Álláspontja szerint a kifogásolt rendelkezés ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében megfogalmazott jogorvoslathoz való joggal, és ezen keresztül az Alkotmány több §-ával, így az 55. § (1) bekezdésével, az 57. § (2) bekezdésével, az 58. § (1) bekezdésével, valamint a 67. § (1) bekezdésével. Szerinte a kifogásolt rendelkezés az ideiglenes hatályú elhelyezésre vonatkozó döntés elleni fellebbezés kizárásával nemcsak az Alkotmány megjelölt rendelkezéseit sérti, hanem Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 13. cikkét is. Az indítványozó úgy véli, az ideiglenes hatályú elhelyezés elmaradása esetén esetleg még súlyosabb veszélyhelyzet alakulhat ki, vagy tragédia következhet be, így a döntés azonnali végrehajthatóságát maga is elengedhetetlennek tartja, azonban a jogorvoslat kizárását aránytalannak és szükségtelennek érzi. Hivatkozik arra is, hogy a Gyvt. 72. § (4) bekezdése módosításához fűzött indokolás a fellebbezés kizárását az azonnali végrehajthatóság szükségességével magyarázza, szerinte azonban az azonnali végrehajthatóság nem azonos a jogorvoslati lehetőség teljes kizárásával.
Az indítványozó szerint „következetlen” a szabály több okból is, egyrészt ha a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 156. §-a alapján ideiglenes intézkedéssel helyezi el a bíróság a gyermeket, a döntése ellen helye van fellebbezésnek, viszont ha a bíróság beutaló szervként a Gyvt. 72. §-ára alapítva hoz ideiglenes hatályú elhelyezésről döntést, a fellebbezés kizárt. Vagyis, ha a bíróság döntése ellen lehet fellebbezni, egy ugyanolyan tartalmú közigazgatási döntés ellen pedig nem, az szerinte a jogbiztonság követelményébe ütközik (erre vonatkozóan azonban konkrét alkotmányi rendelkezést nem jelölt meg).
Ezzel összefüggésben sérelmesnek tartja az indítványozó azt is, hogy mivel a Gyvt. 73. § (1) bekezdése értelmében a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést – 30 (a hatályos rendelkezések értelmében 22, 27, illetve 45 munka-)

napon belül – kötelezően felülvizsgálja, abban az esetben, ha a bíróság volt a beutaló szerv, a bíróság döntését a gyámhivatal, azaz közigazgatási szerv fogja felülbírálni, holott rá nézve a bíróság döntése kötelező lenne.

Ellentétesnek tartja az indítványozó a Gyvt. 72. § (4) bekezdését a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (2) bekezdésével is, mert az lehetővé teszi az elsőfokú közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálatát akkor, amikor egyébként a fellebbezést a törvény az ügyben kizárja, míg az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntés ellen a támadott rendelkezés szerint fellebbezésnek nincs helye.

A Gyvt. 72. § (4) bekezdéséhez fűzött indoklás szerint az ideiglenes hatályú elhelyezésről hozott döntés elleni fellebbezés azért is kizárt, mert a gyámhivatal 30 napon belül felülvizsgálja, és e döntése ellen már az általános szabályok szerint van jogorvoslat. Ezzel összefüggésben az indítványozó szerint több probléma is felmerül: egyrészt a Ket. 33. § (5) bekezdése értelmében az ügyintézési határidő a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezése napján, illetve az eljárás hivatalból történő megindításának napján kezdődik, ez az ügyintézési határidő indokolt esetben meghosszabbítható. Az indítványozó szerint a Ket.-ben szabott ügyintézési határidő az ideiglenes hatályú elhelyezés elrendelésétől kezdődik, nem pedig az iratoknak a gyámhivatalhoz való megérkezésétől, így szerinte a határidő akkor sem tartható, ha „optimális esetet” tételez fel. A Ket. 33. § (3) bekezdése értelmében az ügyintézési határidőbe nem számít bele – többek között – a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, így a gyámhivatal döntéséig eltelő „bruttó időtartam” sokszor a törvényben előírt többszöröse. Fokozottan igaz ez a külföldi állampolgárságú kiskorúak esetében, ahol a Gyvt. pontos határidőt nem jelöl meg, így az ideiglenes hatályú elhelyezés gyakorlatilag hónapokig (az indítványozó szerint akár évekig) is fennállhat.

Az indítványozó szerint mivel az ideiglenes hatályú elhelyezés esetén azonnali, akut veszélyhelyzet elhárításáról van szó, nem mindig van idő alaposabb vizsgálódásra, így előfordulhat, hogy a beutaló szerv nem megalapozott döntést hoz. Az indítványozó maga is elengedhetetlennek tartja az azonnali végrehajthatóság kimondását, hiszen az intézkedés elmulasztása esetén még súlyosabb veszélyhelyzet is kialakulhat, azonban a jogorvoslati lehetőség kizárását szükségtelennek tartja.

2. Az indítványozó szerint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzet is fennáll azáltal, hogy a Gyvt. nem tesz különbséget az ideiglenes hatályú elhelyezés és a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 72. § (2) bekezdésében rögzített elhelyezés fogalma között. Ez álláspontja szerint „a gyermek személyes szabadságának indokolatlan, bírói kontroll nélküli megsértéséhez” vezet.

II. Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését a következő jogszabályi rendelkezésekre alapozta.

1. Az indítványozó által hivatkozott alkotmányi rendelkezések:

„55. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabadságra és a személyi biztonságra, senkit sem lehet szabadságától másként, mint a törvényben meghatározott okokból és a törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani.”

„57. § (2) A Magyar Köztársaságban senki sem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

„57. § (5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

„58. § (1) Mindenkit, aki törvényesen tartózkodik Magyarország területén – törvényben meghatározott esetek kivételével – megillet a szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztásának joga, beleértve a lakóhely vagy az ország elhagyásához való jogot is.”

„67. § (1) A Magyar Köztársaságban minden gyermeknek joga van a családjá, az állam és a társadalom részéről arra a védelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges.”

2. A Gyvt. kifogásolt rendelkezése:

„72. § (4) Az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően a szülő gondozási, nevelési joga szünetel. A beutaló szerv döntése ellen fellebbezésnek helye nincs.”

III. Az indítvány részben megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként áttekintette a gyermekek védelméről szóló jogszabályok főbb vonásait, és ezen belül az indítványozó által támadott rendelkezést.

- 1.1. A gyermekek védelmének alkotmányos alapja az Alkotmány 67. §-a: eszerint minden gyermeknek joga van a családjá, az állam és a társadalom részéről arra a védelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges. A védelem és gondoskodás – a 67. § (1) bekezdésében szereplő sorrend alapján – a család, az állam és a társadalom kötelessége. Az Alkotmánybíróság szerint az állam szerepe a gyermekek védelmében és a róluk való gondoskodásban az, hogy meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, létrehozza és működtesse a gyermekek védelmét biztosító intézményrendszert. Az Alkotmány az államnak igen tág szabályozási teret ad a gyermekvédelmi rendszer kialakításában. A szabályozás kereteit elsőként azok a – gyermekek jogairól megalkotott – nemzetközi egyezmények jelölik ki, amelyekhez a Magyar Köztársaság csatlakozott, és amelyek meghatározzák a gyermekvédelmi rendszer felépítésére, szervezésének elveire, elemeire vonatkozó szabályokat, megállapítanak bizonyos aktivitási minimumokat, szabályozásbeli standardokat. (Lásd: 434/E/2000. AB határozat, ABH 2004, 1452.)

A Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény 1991. szeptember 22-én lépett hatályba. Erre figyelemmel is került sor egyrészt a Csjt. 1995. évi módosítására, és született önálló törvény a gyermekek védelme és a gyámügyi igazgatás tárgyában. A Gyvt. végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) szabályozza.

A gyermek családjogi helyzetének alapvető szabályai a Csjt.-ben található, míg a gyermekekről való állami gondoskodás anyagi jogi és eljárási szabályait a Gyvt. tartalmazza. A Gyvt. 14. § (1) bekezdésében legfontosabb gyermekvédelmi feladatként (1) a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését, (2) veszélyeztetettségének megelőzését és megszüntetését, valamint (3) a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítását jelöli meg. A feladatok megvalósítását pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. Az indítvány alapján vizsgált jogintézmény a védelemben vétellel, a családbafogadással, az átmeneti nevelésbe vétellel, a tartós nevelésbe vétellel, a nevelési felügyelet elrendelésével, az utógondozás és az utógondozói ellátás elrendelésével [Gyvt. 15. § (4) bekezdés] együtt az utóbbiak egyike. A Gyer. ezt végrehajtó szabálya szerint az egyes gyermekvédelmi hatósági intézkedések alkalmazásánál általános szabály, hogy az intézkedések megválasztásánál figyelembe kell venni a veszélyeztetettség jellegét, okát, mértékét, a gyermek személyiségét, a gyermek családi körülményeit, az intézkedés várható hatásait, a gyermeknek – a Gyvt. 6. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott – saját családi környezetében történő nevelkedéséhez fűződő jogát [Gyer. 82. § (7) bekezdés].

A Gyvt. „Gyermekek védelmi gondoskodás” című harmadik része azokat a hatósági intézkedéseket tartalmazza, amelyeket a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, vagy bármely más hatóság haladéktalanul köteles megtenni, ha azt tapasztalja, hogy a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható, és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti.

- 1.2. A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés az itt vizsgált ideiglenes hatályú elhelyezés, amelyről a Gyvt. 72. §-a rendelkezik. Erre az intézkedésre akkor kerülhet sor, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, ami miatt azonnali elhelyezése szükséges. Az ideiglenes hatályú elhelyezés tehát csak azonnali beavatkozást igénylő esetekben lehetséges: erre az intézkedésre a gyermekkel kapcsolatos krízishelyzetben van szükség. A jogszabályban „beutaló szervnek” nevezett hatóság gyakorlatilag minden állami szerv lehet, mint a települési önkormányzat jegyzője, valamint a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága, de maga a gyámhivatal is, amely ilyenkor a gyermeket ideiglenesen a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, a legközelebbi nevelőszülőnél, vagy ha erre sincs lehetőség – az erre is kijelölt – gyermekotthonban helyezi el; és haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt (ha nem maga a gyámhivatal volt a beutaló szerv). A gyakorlatban legtöbbször az önkormányzat jegyzője intézkedik a beutalásról, de gyakran maga a gyámhivatal kénytelen ilyen módon beavatkozni a gyermek érdekében. A Gyer. 96. § értelmében a beutaló szerv az ideiglenes hatályú elhelyezésről való döntése előtt – kivéve, ha a súlyos veszélyeztetettség a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki – meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában felsoroltakat, így a szülőt és más törvényes képviselőt, a gondozót, a korlátozottan cselekvőképes személyt és az ítélőképessége birtokában levő cselekvőképtelen gyermeket, továbbá minden esetben azt, akivel szemben kötelezettséget kívánnak megállapítani, valamint – szükség szerint – a gyermek más közeli hozzátartozóit.

A beutaló szerv az ideiglenes hatályú elhelyezés módjáról a gyermek személyiségének, egészségi állapotának megfelelően a Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdésében meghatározott sorrendiség figyelembevételével dönt [Gyer. 96. § (2) bekezdés]; azaz a gyermekotthonban való elhelyezés csak mintegy *ultima ratió*ként jöhet szóba. Az ideiglenes

hatályú elhelyezésre vonatkozó végzés rendelkező része tartalmazza a gyermeknek a gondozási helyre viteléről való rendelkezést, annak a megállapítását, hogy a szülő gondozási, nevelési joga szünetel, a gyermeket gondozásba vevő személy vagy intézmény felhívását a gondozásba vétel időpontjának közlésére, az illetékes gyámhivatal megkeresését az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata céljából, a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását. (Három év alatti gyermek esetén a kora miatt szükséges különleges ellátásról is rendelkezni kell.) Az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő végzésről értesíteni kell a gyermekétől különélő szülőt és a gondozási helyen működő gyermekjogi képviselőt [Gyer. 97. § (1)–(2) bekezdés]. Az indítványozó által támadott rendelkezés értelmében a beutaló szerv döntése ellen fellebbezésnek helye nincs.

A Gyvt. indítványozó által kifogásolt rendelkezését a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény 106. § (2) bekezdése iktatta a Gyvt. 72. § (4) bekezdésébe, és a 2005. november 1. után indult, illetve megismételt eljárásokban rendelte alkalmazni. Ezt megelőzően a támadott rendelkezés a következőket tartalmazta: „[a]z ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően a szülő gondozási, nevelési joga szünetel. A beutaló szerv határozata fellebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.” A módosítás indoka a Ket.-nek a határozatok fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóságának szabályaival való összhang megteremtése volt, ennek érdekében változtak a Gyvt. határozatok azonnali végrehajthatóságát szabályozó rendelkezései. A módosító törvény indokolása szerint mivel a gyámhivatal a beutaló szerv intézkedését felül kell, hogy vizsgálja 30 napon (a hatályos szabályozás szerint 22 munkanapon) belül, így indokolatlan a beutaló szerv döntése vonatkozásában külön fellebbezési jogot biztosítani, hiszen a gyámhivatal hivatalból megvizsgálja az ideiglenes hatályú elhelyezés indokoltságát, és ennek megfelelően megteszi a szükséges lépéseket. Amennyiben az ügyfél a gyámhivatal döntésével nem ért egyet, azt az általános szabályok szerint fellebbezésével megtámadhatja.

2. Az Alkotmánybíróság a gyermekek védelmére vonatkozó szabályozás ismertetését követően azt vizsgálta, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntés elleni fellebbezés kizárása ellentétes-e – amint azt az indítvány állítja – a jogorvoslathoz való alkotmányos joggal.
- 2.1. Az Alkotmányban alapjogként biztosított jogorvoslathoz való jog [Alkotmány 57. § (5) bekezdésének első mondata] tartalma szerint azt biztosítja, hogy mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírói, államigazgatási vagy más hatósági döntéssel szemben, amely jogát vagy jogos érdekét érinti. Az Alkotmánybíróság több alkalommal vizsgálta, hogy az Alkotmány milyen határozatok ellen biztosítja a jogorvoslat lehetőségét. Kimondta többek között, hogy e jog nem terjed ki a nem állami, pl. a munkáltatói (1129/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 604, 605.) vagy a tulajdonosi (1534/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 602, 603.) döntésekre, és nem terjed ki az állami, de nem hatósági, pl. a katonai előljárói [485/D/1992. AB határozat, ABH 1992, 611, 613.; 578/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 590, 591.; 57/1993. (X. 25.) AB határozat, ABH 1993, 349, 351.] döntésekre sem. Azt, hogy valamely állami vagy nem állami szerv döntése hatóságinak minősül-e az Alkotmány 57. § (5) bekezdése alkalmazásában, csak a konkrét szabályozási környezetre tekintettel lehet eldönteni [37/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 413, 424.].

A jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma a jogalkotótól azt követeli meg, hogy a hatóságok érdemi, ügydöntő határozatai tekintetében tegye lehetővé a valamely más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét [5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 109.]. Az Alkotmánybíróság szerint a jogorvoslat biztosításának követelménye az érdemi határozatokra vonatkozik. Annak vizsgálata során, hogy mely döntés minősül ilyennek, a döntés tárgya és a személyre gyakorolt hatása a meghatározó, vagyis az, hogy az érintett helyzetét, jogait a döntés lényegesen befolyásolta-e [részletesen pl. 1636/D/1991. AB határozat, ABH 1992, 515, 516.; 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 74.; 46/2003. (X. 16.) AB határozat, ABH 2003, 488, 502.]. Azaz „[a]z alkotmánybírósági eljárásban a jogorvoslathoz való alapvető jog szempontjából valamely döntés érdemi, ügydöntő volta a tételes jogok által ilyennek tartott döntésekhez képest viszonylagos: a vizsgált döntés tárgya és személyekre gyakorolt hatása által meghatározott” [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 109.]. Így érdemi határozatnak minősülhetnek kivételesen nem ügydöntő határozatok is.

- 2.2. Jelen ügyben mindezek alapján az alkotmányjogi kérdés az ideiglenes hatályú elhelyezésről hozott döntés jogi természete, illetve a döntéssel érintett személyekre gyakorolt hatása, vagyis az, hogy az érintett helyzetét, jogait a döntés lényegesen befolyásolta-e. Az Alkotmánybíróságnak – fent ismertetett gyakorlatát követve – azt kellett eldöntenie, hogy a jogorvoslathoz való jog szempontjából érdemi döntésnek tekinthető-e az ideiglenes hatályú elhelyezés. A jogorvoslati jog kizárása ugyanis csak akkor alkotmányellenes, ha érdemi, ügydöntő határozatról van szó, egyébként a jogorvoslat hiánya nem jelent alkotmány sértést.

Az „érdemi határozat” tehát (a 2.1. pontban írtak szerint) alkotmányjogi fogalom, így az Alkotmánybíróság nincs a törvényben adott érdemi vagy nem érdemi határozatnak minősítéshez kötve. A közigazgatási hatósági döntés (határozat) érdemi vagy nem érdemi mivoltáról a határozat meghozatalát megelőző és követő eljárás, az alkalmazandó anyagi jog, valamint a döntéssel érintett személyekre, jogaikra gyakorolt hatása együttes vizsgálatával lehet dönteni.

A Gyvt. 72. § (4) bekezdése kizárja a beutaló szerv ideiglenes hatályú elhelyezést kimondó döntése ellen a fellebbezést. Ugyanakkor a Gyvt. 73. §-a e döntés kötelező felülvizsgálatáról rendelkezik, amikor kimondja, hogy a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést követően – függetlenül attól, hogy arra mely beutaló szerv intézkedése alapján kerül sor – az elrendelésétől számított 22 munkanapon belül érdemi döntést hoz a gyermek elhelyezéséről: megszünteti az ideiglenes hatályú elhelyezést, ha okai nem állnak fenn, vagy 27 munkanapon belül elrendeli a gyermek átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét, vagy 45 munkanapon belül pert indít – az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartása vagy megváltoztatása mellett – a gyermekelhelyezés megváltoztatása, illetve a szülői felügyelet megszüntetése iránt.

A Gyer. 98. § (1) bekezdése értelmében az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során az illetékes gyámhivatal meghallgatja szülőt és más törvényes képviselőt, a gondozót, a korlátozottan cselekvőképes személyt és az ítélőképessége birtokában levő cselekvőképtelen gyermeket, továbbá minden esetben azt, akivel szemben kötelezettséget kívánnak megállapítani, valamint – szükség szerint – a gyermek más közeli hozzátartozóit, azaz mindazokat, akiket az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő szerv is; környezettanulmányt készít; beszerzi mindazon szervek véleményét, amelyek a gyermekkel az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőzően foglalkoztak.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés a veszélyeztetett gyermek gyors biztonságba helyezését szolgálja, ezért jellegzetesen nem tűr halasztást, és azonnali végrehajtást igényel (amit egyébként az indítványozó sem kifogásol). Az azonnali intézkedést a gyermek életének, testi épségének, testi-lelki egészségének súlyos veszélyeztetettsége vagy ellátatlansága, vagy – ritkábban – a gyermek által tanúsított olyan magatartás indokolja, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, szellemi, értelmi, érzelmi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat. Tipikusan a szülő, a felnőtt környezet gondozási, nevelési tevékenységében rejlő hiányosságok, felelőtlen szülői magatartás, a gyermek bántalmazása, életvezetési problémák, italozó életmód, vagy a család kedvezőtlen szociális körülményei teszik szükségessé az intézkedést.

- 2.3. Az indítványozó elfogadja az ideiglenes hatályú elhelyezésről hozott végzés azonnali végrehajthatóságának szükségességét; ennek ellenére a jogorvoslatihoz való jog korlátozását látja abban, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés ellen nincs helye fellebbezésnek, azzal érvelve, hogy – mivel „akut veszélyhelyzet megoldásáról van szó”, nem mindig van idő az alaposabb kivizsgálásra – a beutaló szerv „nem megalapozott döntést” is hozhat.

A Gyvt. 72. § (4) bekezdése értelmében az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően a szülő gondozási, nevelési joga szünetel, a gyermek kikerül a szülő felügyelete alól, és máshol kerül elhelyezésre. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az ideiglenes hatályú elhelyezésről hozott döntés olyan súlyosan érinti a szülő Alkotmány 67. § (2) bekezdésében biztosított felügyeleti jogát, azon belül is a gondozás és nevelés jogát, amely megköveteli a végzés formájában meghozott döntés elleni jogorvoslat biztosítását. Ehhez kapcsolódik az a – gyakorlatban jelentkező – probléma is, hogy a gyámhivatalok a törvény-szabta határidőt nem mindig tudják betartani, az alapos, körültekintő, és a korábbi szabályozáshoz képest bonyolultabb eljárás – a kérdéssel foglalkozó szakirodalom tanúsága szerint – a törvényben előírt többszörösére is nyúlhat, miközben a gyermek – és így a szülő – családjogi helyzete bizonytalan. Azalatt az idő alatt, melyet a gyermek és szülei egymástól távol, átmeneti állapotban töltenek, az előírt többszörösre is lehet, ez pedig – gyakorlati tapasztalatok alapján – azt eredményezheti, hogy romlanak a család együttélésének esélyei. Tovább nehezíti a gyermek és a szülő helyzetét az is, hogy az eljáró hatóság vezetője az ügyintézési határidőt indokolt esetben egy alkalommal meghosszabbíthatja [Ket. 33. § (7) bekezdés], illetve hogy az ügyintézési határidőbe a hatásköri vagy illetékességi vita egyeztetésének, valamint az eljáró hatóság kijelölésének időtartama, a jogsegélyeljárás időtartama, továbbá a 36. § (2) bekezdése alapján adatnak a nyilvántartásból történő beszerzéséhez szükséges idő, a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, a szakhatóság eljárásának időtartama, az eljárás felfüggesztésének időtartama, a bizonyítékok ismertetésére vonatkozó eljárás időtartama, a hatóság működését legalább egy teljes napra ellehetlenítő üzemzavar vagy más elháríthatatlan esemény időtartama, a kérelem, a döntés és egyéb irat fordításához szükséges idő, az ügygondnok kirendelésére irányuló eljárás időtartama, a szakértői vélemény elkészítésének időtartama, a hatósági megkeresés vagy a döntés postára adásának napjától annak kézbesítéséig terjedő időtartam, valamint a hirdetményi, továbbá a kézbesítési meghatalmazott és a kézbesítési ügygondnok útján történő közlés időtartama nem számít be [Ket. 33. § (3) bekezdés].

Összességében tehát az ideiglenes hatályú elhelyezés minden érintett, mind a gyermek, mind a szülő családjogi helyzetét lényegesen befolyásolja, rájuk nézve drasztikus beavatkozást jelent, hiszen a szülő a gyermek neveléséből, gondozásából ezalatt az idő alatt teljes mértékben ki van zárva. Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslással élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. E rendelkezés szempontjából – indokoltságát nem vitatva – nincs jelentősége annak, hogy a jogszabály a hatóság számára kötelező felülvizsgálatot ír elő, mert a jogorvoslati jogot annak kell biztosítani, akinek jogát, jogos érdekét a döntés sérti. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint nincsen garancia, amely biztosítaná, hogy a gyámhivatal a kötelező felülvizsgálatot az előírt határidőn belül lefolytassa, így a szülő és a gyermek – egy utóbb esetleg megalapozatlannak bizonyuló intézkedés következtében – hetekre, sőt akár hónapokra is távol kerülhet egymástól. Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá: a fellebbezés kizárásának jogalkotói indoka – vagyis a Ket. határozatok azonnali végrehajthatóságára vonatkozó rendelkezéseivel való összhang megteremtésének szándéka – nem fogadható el a fellebbezés kizárását megalapozó alkotmányos indokként. A jogorvoslathoz való jog biztosítása során is a legfőbb szempont a gyermek érdekeinek mindenek feletti érvényre juttatása, ezért indokolt az ideiglenes hatályú elhelyezésre vonatkozó döntés azonnali végrehajtása. A rövid jogorvoslati határidő és a jogorvoslatot elbíráló hatóság rövid ügyintézési határideje pedig a jogorvoslati jog Alkotmánynak megfelelő korlátai lehetnek.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés nem „végleges” döntés, mindazonáltal jelentős mértékben, tartósan korlátoz alapvető jogokat, így alkotmányjogi szempontból az érdemi döntéssel esik egy tekintet alá. A gyermekvédelmi eljárásban amúgy is viszonylag kicsi az érdemi („végleges”) és az ideiglenes hatályú döntések közötti különbség, mert a közigazgatás a gyermek változó helyzetére reagál, így a hatósági határozatok általában is megváltoztathatók.

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság a Gyvt. 72. § (4) bekezdés második mondatát 2010. szeptember 30. napjával megsemmisítette.

- 2.4. Az Abtv. 43. § (1) bekezdése szerint azt a jogszabályt vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközét, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzététele napjától nem lehet alkalmazni. A megsemmisítés időpontját tekintve az Abtv. 43. § (4) bekezdése kivételt enged, amennyiben kimondja, hogy az Alkotmánybíróság a 43. § (1) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben úgy ítélte meg, hogy a jogbiztonság követelménye a vizsgált rendelkezés jövőre nézve történő megsemmisítését teszi indokolttá. A megsemmisítés időpontjának meghatározása során az Alkotmánybíróság időt kívánt biztosítani a gyámügyi igazgatás számára, hogy a jogorvoslati rendszerben a megsemmisítés folytán bekövetkező változásokra felkészüljön, ezért a megsemmisítés időpontját 2010. szeptember 30. napjában határozta meg.
3. Az indítványozó a Gyvt. 72. § (4) bekezdésének az Alkotmány 55. § (1) bekezdésébe, az 57. § (2) bekezdésébe, az 58. § (1) bekezdésébe, valamint a 67. § (1) bekezdésébe ütközését is állította. Mivel azonban az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezés alkotmányellenességét a fentiek alapján megállapította, e rendelkezésnek az indítványban felhívott további okokból és más alkotmányi rendelkezésekkel fennálló ellentétét állandó gyakorlata szerint már nem vizsgálta.
4. Az indítványozó kérte mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is, mert szerinte a Gyvt. nem tesz különbséget az ideiglenes hatályú elhelyezés és Csjt. 72. § (2) bekezdésében szereplő elhelyezés fogalma között. Ez álláspontja szerint a gyermek szabadságának indokolatlan, bírói kontroll nélküli megsértéséhez vezet.
- 4.1. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet a következőkre: a fent kifejtettek szerint a Gyvt. „Gyermekvédelmi gondoskodás” című harmadik része a hatósági intézkedéseket tartalmazza, amelyeket a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, vagy más hatóság, mint beutaló szerv haladéktalanul köteles megtenni abban az esetben, ha azt tapasztalja, hogy a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti. Ezzel szemben a Csjt. megjelölt rendelkezése a Csjt.-nek „A szülői felügyelet és a kiskorúakról való állami gondoskodás” című VIII. fejezete „A szülői felügyelet általában” című 1. pont alatt szerepel. A Csjt. 72. § (2) bekezdése szerint ha a házasság felbontása vagy a gyermek elhelyezése iránti perben a gyermeket a szülők megegyezése vagy a bíróság döntése alapján valamelyik szülőnél elhelyezték, a felügyeletet ez a szülő gyakorolja, kivéve, ha a szülők kérelmére a bíróság a gyermekelhelyezéssel egyidejűleg közös szülői felügyeletet rendelt el, illetve a szülőknek a közös szülői felügyeletre vonatkozó egyezségét jóváhagyta. A jogszabály idézett szövegéből, annak értelmezéséből megállapítható, hogy ebben az esetben a gyermek tartós (vagy legalábbis annak szánt) elhelyezéséről van szó, amely iránt pert indítanak. A két „elhelyezés” terminus tehát eltérő jogi tartalmat jelöl.

- 4.2. Az Alkotmánybíróságnak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-a szabályozza. Az Abtv. ezen rendelkezését, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatát is figyelembe véve a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapításának két együttes feltétele van:
- a jogalkotó jogszabályi felhatalmazáson alapuló, vagy feltétlen jogszabályi rendezést igénylő kérdésben jogalkotói kötelezettségének nem tesz eleget,
  - és a jogalkotói kötelezettség elmulasztásának eredményeként alkotmányellenes helyzet keletkezik.
- Az Alkotmánybíróság a 35/2004. (X. 6.) AB határozatában az alábbiakban összegezte az Abtv. 49. § (1) bekezdésében szereplő jogalkotói mulasztás és alkotmányellenes helyzet egymáshoz való viszonyára vonatkozó álláspontját: az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített álláspontja, hogy a jogalkotói mulasztásnak és az alkotmányellenes helyzetnek együttesen kell fennállnia [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 232.]. A jogalkotói feladat elmulasztása önmagában nem feltétlenül jelent alkotmányellenességet [14/1996. (IV. 24.) AB határozat, ABH 1996, 56, 58–59.; 479/E/1997. AB határozat, ABH 1998, 967, 968–969.; 1080/D/1997. AB határozat, ABH 1998, 1045, 1046.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, 2001, 123, 131.], a mulasztásból eredő alkotmányellenes helyzetet minden esetben csak konkrét vizsgálat eredményeként lehet megállapítani (ABH 2004, 504, 508.).
- 4.3. Az Alkotmánybíróság számos ügyben utalt arra, hogy az indítványnak meg kell felelnie az Abtv. 22. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek. Abban pontosan meg kell jelölni a támadott rendelkezést, az Alkotmány megfelelő rendelkezését, a kérelem alapjául szolgáló okot (azt, hogy az Alkotmány egyes rendelkezéseit a vitatott jogszabály miért és mennyiben sérti). Határozott kérelmet kell tartalmaznia a vitatott rendelkezés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére [összefoglalóan: pl. 31/2007. (V. 30.) AB határozat, ABH 2007, 368, 381–382.]. Az indítványozó kérelmében hivatkozott az Alkotmány megjelölt rendelkezéseire, azonban ezek állított sérelmével összefüggésben sem indokolást, sem határozott kérelmet nem adott elő. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3., a továbbiakban: Ügyrend) 29. § d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.
5. Az indítványozó szerint a kifogásolt rendelkezés nemcsak az Alkotmány egyes rendelkezéseit sérti, hanem az Egyezmény 13. cikkét is.
- Az Abtv. 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Az Abtv. 21. § (3) bekezdése értelmében az Abtv. 1. § c) pontjában megjelölt és 47. §-ában szabályozott eljárás —azaz valamely jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközése vizsgálata, illetve nemzetközi szerződésből származó jogalkotói kötelezettség elmulasztásának indítványozása – kezdeményezésére kizárólag a törvényben felsorolt személyek, illetve szervek – így az Országgyűlés, annak állandó bizottsága vagy bármely országgyűlési képviselő, a köztársasági elnök, a Kormány vagy annak tagja, az Állami Számvevőszék elnöke, a Legfelsőbb Bíróság elnöke, a legfőbb ügyész [Abtv. 21. § (3) bekezdés] – jogosultak.
- Mivel a jelen ügyben vizsgált indítványt olyan személy terjesztette elő, akinek az Abtv. 1. § c) pontja vonatkozásában indítványozói jogosultsága nincsen, az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében – mint nem jogosulttól származót – az Ügyrend 29. § c) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.
6. Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a Gyvt. 72. § (4) bekezdése a Pp. 156. §-ában rögzített ideiglenes intézkedés szabályaihoz képest is „következetlen”, hiszen ha a bíróság a Pp. 156. §-a alapján ideiglenes intézkedéssel helyezi el a gyermeket, a döntése ellen helye van fellebbezésnek, viszont ha a bíróság beutaló szervként a Gyvt. 72. §-ára alapítva hoz ideiglenes hatályú elhelyezésről döntést, a fellebbezés kizárt. Vagyis ha a bíróság döntése ellen lehet fellebbezni, egy ugyanolyan tartalmú közigazgatási döntés ellen pedig nem, az szerinte a jogbiztonság követelményébe ütközik (erre vonatkozóan azonban konkrét alkotmányi rendelkezést nem jelölt meg).
- 6.1. A polgári perbeli ideiglenes intézkedéssel való állított ellentét kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi: nem vonható párhuzam az ideiglenes hatályú elhelyezés és a Pp. szerinti ideiglenes intézkedés között, mert az utóbbi a keresetlevél benyújtása előtt nem terjeszthető elő, a kereseti kérelemhez – és így a bírósági eljárás megindításához – szorosan kapcsolódik, és kizárólag a bíróság határozhat róla, míg az ideiglenes hatályú elhelyezés az esetleges peres eljárást nyilvánvalóan megelőzi, és nem is kizárólag a bíróság jogosult az ideiglenes hatályú elhelyezésről dönteni, csak egyike a lehetséges beutaló szerveknek.
- 6.2. Ellentétesnek tartotta az indítványozó a kifogásolt rendelkezést a Ket. 100. § (2) bekezdésével is, mert az lehetővé teszi az elsőfokú közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálatát akkor, amikor egyébként a fellebbezést a törvény az ügyben kizárja.

A Gyvt. hatályos rendelkezése az ideiglenes hatályú elhelyezésről rendelkező végzéssel szemben a fellebbezést nem teszi lehetővé, mert az ideiglenes hatályú elhelyezésre vonatkozó döntést nem tekinti elsőfokú határozatnak; elrendeli viszont a döntés kötelező felülvizsgálatát, és annak alapján érdemi elsőfokú közigazgatási határozat hozatalát, amely ellen már az általános szabályok szerinti jogorvoslat biztosított. Így a jelen ügyben vizsgált szabályozási környezetben a Gyvt. és a Ket. ellentéte nem állapítható meg.

- 6.3. Azonos szintű jogszabályok közötti valós vagy vélt kollízióval kapcsolatban utal továbbá az Alkotmánybíróság a 35/1991. (VI. 20.) AB határozatára, melyben „elvi érveléssel mutat rá arra, hogy meghatározott életviszonyok, illetőleg tényállások ellentétes – vagy az értelmezéstől függően ellentétes – törvényi rendezése önmagában nem jelent alkotmányellenességet. Az ilyen rendezés alkotmányellenesség csak akkor válik, ha az egyben az Alkotmány valamely rendelkezésének a sérelmével is együtt jár, vagyis, ha az ellentétes tartalmú szabályozás anyagi alkotmányellenességhez vezet, tehát például, ha a rendelkezések valamelyike meg nem engedett diszkriminációt, egyéb alkotmányellenes helyzet megteremtését, vagy alkotmányos alapjog korlátozását eredményezi. Két (vagy több) törvényi rendelkezés esetleges kollíziója folytán előálló értelmezési nehézség azonban magábanvéve még nem elegendő feltétele az alkotmányellenesség megállapításának. (...) Alkotmányellenesség megállapítására ezért törvényi rendelkezések kollíziója miatt csak akkor kerülhet sor, ha ezen alkotmányos elvek vagy jogok valamelyike megsérül annak folytán, hogy a szabályozás ellentmondása jogszabályértelmezéssel nem oldható fel és ez anyagi alkotmányellenességhez vezet, vagy ha a normaszövegek értelmezhetetlensége valamely konkrét alapjogi sérelmet okoz. Ennek hiányában azonban az azonos szintű normaszövegek lehetséges értelmezési nehézsége, illetőleg az értelmezéstől függő ellentéte, összeütközése önmagában nem jelent alkotmányellenességet.” (ABH 1991, 175, 176.) Az adott ügyben az Alkotmánybíróság szerint a támadott rendelkezés és a Pp. 156. §, valamint a Ket. 100. § (2) bekezdése közötti ellentmondás nincsen.

- 6.4. A Gyvt., valamint a megjelölt rendelkezések indítványozó által állított ellentmondásaival összefüggésben utal az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelemmel kapcsolatban a 4.3. pontban kifejtettekre: az Alkotmánybíróság számos ügyben utalt arra, hogy az indítványnak meg kell felelnie az Abtv. 22. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek. Abban pontosan meg kell jelölni a támadott rendelkezést, az Alkotmány megfelelő rendelkezését, a kérelem alapjául szolgáló okot (azt, hogy az Alkotmány egyes rendelkezéseit a vitatott jogszabály miért és mennyiben sérti). Határozott kérelmet kell tartalmaznia a vitatott rendelkezés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére [összefoglalóan: pl. 31/2007. (V. 30.) AB határozat, ABH 2007, 368, 381–382.].

Az indítványozó az állított normakollízióval összefüggésben nem jelölte meg az Alkotmány azon rendelkezését, melyet a vizsgált rendelkezések közötti ellentmondás sért. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében az Ügyrend 29. § d) pontja alapján visszautasította.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Budapest, 2010. június 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1407/B/2008.

Dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybíró különvéleménye

A határozatnak sem a rendelkező részével, sem az azt alátámasztó indokolásával nem értek egyet, az indítványt el kellett volna utasítani.

1. Álláspontom szerint a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről hozott végzés egy azonnali beavatkozást igénylő élethelyzetben tett intézkedés, amit nem lehet érdemi határozattá átminősíteni és ezáltal hozzá fellebbezési jogot kapcsolni. A támadott szabályozás a gyermekvédelem legfontosabb alkotmányos követelményét, a gyermek mindenkifelett álló érdekét érvényesíti, szemben a fellebbezési (jogorvoslati) joggal, ami itt ugyanezt a követelményt sértheti vagy gyengítheti, különösen ha azok is gyakorolhatják, akiknek a magatartása az azonnali beavatkozást szükségessé tette. Tény, hogy az intézkedés más hozzátartozók jogait is érinti, ezek hatékony védelméről azonban maga a törvény gondoskodik, amikor elrendeli a végzés gyámhatóság általi, rövid határidővel történő, kötelező felülvizsgálatát. A kötelező felülvizsgálat garanciális feltételeit a törvény részletesen meghatározza, majd felsorolja az annak alapján meghozható érdemi határozatok fajtáit is. A gyámhatóság ugyanezek szerint járna el fellebbezés esetén is, csak – a fellebbezés benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidők összeszámításával – a jelenleginél (22 nap) hosszabb idő alatt. Vagyis a kötelező felülvizsgálattal párhuzamosan a fellebbezés lehetővé tételének nincs ésszerű indoka, az eljárást viszont bonyolítja, hatékonyságát rontja. Ráadásul a végzés a kötelező felülvizsgálatra és a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható, mert ez az érintett gyermek legfőbb érdeke. A gyámhatóság végső, azaz érdemi határozata ellen pedig a törvény biztosítja a fellebbezés lehetőségét.
2. Amennyiben a fellebbezés jogának a fenti okokból és határidővel történő elhalasztását mégis a jogorvoslathoz való jog korlátozásának tekintjük, annak alkotmányossági megítélését illetően nem az Alkotmány 57. § (5), hanem a 67. § (1) bekezdéséből kell kiindulni.

Az Alkotmány 67. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban minden gyermeknek joga van a családjá, az állam és a társadalom részéről arra a védelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges. Az állam gyermekvédelemre szakosított intézményeivel és minden más szervével szemben alapvető (alkotmányos) követelmény az együttműködésen alapuló, gyors és hatékony eljárás a gyermekek védelme érdekében, különösen az azonnali beavatkozást igénylő esetekben.

A tartásra vonatkozó szabályok alkotmányosságára vonatkozóan az Alkotmánybíróság egy korai határozatában állapította meg azt, hogy az Alkotmány 67. § (1) bekezdéséből kiindulva a tartásra vonatkozó szabályokat nem elsősorban a tartásra kötelezettek jogai, hanem a tartásra jogosultak, elsősorban a gyermek alapvető alkotmányos jogaiból kiindulva kell vizsgálni. (955/B/1990. AB határozat, ABH 1993, 515.) Ezt a viszonyítási szempontot azóta számos határozatában alkalmazva erősítette meg a testület. Álláspontom szerint a jelen esetben a törvényhozó a gyermek alapvető alkotmányos jogai és más érintettek jogorvoslathoz való jogának összemérése során – különös tekintettel a kötelező felülvizsgálatra – a törvényhozó helyesen mérlegelt és megfelelő (alkotmányos) szabályozást alkotott.

Amennyiben tehát a fellebbezési lehetőség elhalasztása a jogorvoslathoz való jog korlátozásaként minősül is, annak alkotmányosságát is ebben az összefüggésben kell vizsgálni; a jogorvoslathoz való jog korlátozására a gyermeknek az Alkotmány 67. § (1) bekezdésében rögzített jogai érvényesítése érdekében került sor. Az arányosság követelményét pedig a jogorvoslat elhalasztása kielégíti, illetve nem sérti.

3. Mindezekon túlmenően, végső soron maga az ideiglenes intézkedés, a beutaló végzés az államnak az Alkotmány 15. és 16. §-ában foglaltakhoz kapcsolódó intézményvédelmi kötelezettségének teljesítését is jelenti.

Budapest, 2010. június 28.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 115/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 39/2009. (II. 6.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján társadalmi szervezet kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 39/2009. (II. 6.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri. A 39/2009. (II. 6.) OVB határozat (a továbbiakban: OVBh.) a Magyar Közlöny 15. számában 2009. február 6-án jelent meg. A kifogást 2009. február 20-án – a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül és módon – terjesztették elő. Az OVB vitatott határozatában hitelesítette annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a mintapéldányát, amelyen a következő kérdés szerepel:
- „Akarja-e Ön, hogy Magyarországon törvény biztosítsa, hogy a magyarországi székhelyű bankok által folyósított, forint alapú, ingatlan vásárlási célú hitelek (ideértve az ingatlanra kötött jelzáloghiteleket is) teljes hiteldíj mutatóját a hitelező ne változtathassa meg egyoldalúan a hitelszerződés aláírását követően?”
- A kifogás benyújtója szerint az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ában szabályozott egyértelműség követelményének, ezért az OVB-nek a kérdés hitelesítését meg kellett volna tagadni.
- Ezt az álláspontját a következőkkel indokolta:
- A teljes hiteldíjmutatót (a továbbiakban: THM) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hptv.) 212. § (3) bekezdése definiálja. Ugyanezen törvény 235. § (1) bekezdés c) pontja felhatalmazást ad a Kormánynak arra, hogy a rendeletben állapítsa meg a THM számítására és közzétételére vonatkozó részletes szabályokat. E felhatalmazás alapján alkotta meg a Kormány a betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes hiteldíj mutató számításáról és közzétételéről 41/1997. (III. 5.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Kormr.). Ez a rendelet egyrészt meghatározza, hogy a THM számításánál, milyen tényezőket kell figyelembe venni és 5. sz. mellékletében meghatározza azt a képletet, amelyet a THM számítása során alkalmazni kell.
- E szabályok alapján megállapítható, hogy a THM-et nem a bank változtatja meg, hanem az magától változik, amennyiben a kiszámításánál figyelembe veendő értékek változnak.
- II. Az Alkotmánybíróság a következő jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:
1. Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

    - a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
    - b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
    - c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
    - d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,
    - e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

2. A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

- III. 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján azt kellett vizsgálnia, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés megfelel-e az Nsztv. 13. §-ában szabályozott egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során számos határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igen-nel vagy nem-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 105/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 891, 895.]

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a kifogás benyújtását követően az Országgyűlés 2009. december 30-i ülésnapján elfogadta a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvényt (a továbbiakban: Fhtv.), amely a fogyasztói hitel-megállapodásokról szóló 2008/48/EK irányelv átültetése kapcsán átalakította a fogyasztói hitelek nyújtására vonatkozó szabályozást. E törvény 31. § (5) bekezdés a) pontja 2010. június 11-ei hatállyal hatályon kívül helyezte – többek között – a Hptv.-nek a THM-ről rendelkező 212. §-át. A Kormr.-t pedig – ugyancsak 2010. június 11-ei hatállyal – hatályon kívül helyezte a betéti kamat és az értékpapírok hozama számításáról és közzétételéről szóló 82/2010. (III. 25.) Korm. rendelet 12. §-a. A hatályos jogban a THM-re vonatkozó szabályokat az Fhtv. és a teljes hiteldíj mutató meghatározásáról, számításáról és közzétételéről szóló 83/2010. (III. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormr.) állapítja meg.

Az Fhtv. 3. § 20. pontja alapján a THM: „a hitel teljes díjának aránya a hitel teljes összegéhez éves százalékában kifejezve”. A THM számítási módját a Kormr. szabályozza, meghatározza a THM számítása során figyelembeveendő tényezőket és a számítás során alkalmazandó képletet.

A vonatkozó szabályozás alapján megállapítható, hogy a THM-et nem a hitelező módosítja egyoldalúan, hanem az a jogszabályok alapján változik akkor, ha a kiszámításánál figyelembe veendő értékek megváltoznak.

A jogi szabályozás tükrében nem értelmezhető egyértelműen, hogy a kérdés mire irányul.

Ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének: a népszavazás során a választópolgárok nem tudják megítélni, hogy milyen jogalkotást támogatnak, és eredményes népszavazás esetén a jogalkotó sem tudná meghatározni jogalkotási kötelezettsége tartalmát [I. korábban: 51/2008. (IV. 24.) AB határozat, ABH 2008, 502, 504.; 52/2008. (IV. 24.) AB határozat, ABH 2008, 506, 508.; 53/2008. (IV. 24.) AB határozat, ABH 2008, 510, 512–513.].

Mindezekre tekintettel, az Alkotmánybíróság az OVBh.-t megsemmisítette, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. június 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 245/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 116/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 357/2009. (VIII. 14.) OVB határozatát helybenhagyja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 357/2009. (VIII. 14.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
A kifogástevők 2009. augusztus 3-án országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az OVB-hez hitelesítés céljából, amely aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényben szabályozza azt, hogy az 1997. évi C. törvény (Ve.) 84. § (6) bekezdés szerinti bíróság előtti nemperes eljárásban a kérelmezőt és az ellenérdekű felet a szóbeli nyilatkozattétel során az alábbi jogok megilletik:
– kérhetik jogorvoslati kérelmükben a választási eljárásban keletkezett iratoknak a választási szerv által részükre történő kézbesítését, a bírósági eljárásban pedig azoknak a bíróság által történő ismertetését;
– kérhetik a másik fél nyilatkozatának megismerését;

- kérhetik a választási bizottság határozata ellen benyújtott több bírósági felülvizsgálat iránti kérelemnek bíróság előtti egyesítését és a kérelmeknek egy eljárásban történő elbírálását;
- kérhetik, hogy a szóbeli nyilatkozatot a bíróság szó szerint vegye jegyzőkönyvbe?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Az OVBh. indokolása megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműségi követelménynek. A kezdeményezés ugyanis több kérdést tartalmaz, amelyekről a választópolgárnak nincs lehetősége külön-külön döntenie. A kezdeményezés számos kérdést von egybe, amelyek külön-külön is megválaszolhatóak. Emellett a kérdés megfogalmazása önellentmondást is tartalmaz, mivel a szóbeli nyilatkozattételről szólva a jogorvoslati kérelemben foglalható indítványról rendelkezik.

A kifogástevők álláspontja szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés arra irányul, hogy akarja-e a választópolgár, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson azokról a jogokról, amelyek a választópolgárt a Ve. 84. § (6) bekezdésben foglalt eljárás során – eredményes népszavazás esetén – megilletik. Álláspontjuk szerint a kérdésnek nincs olyan hiányossága, amely alátámasztaná az Nsztv. 10. § c) pontjában és a 13. § (1) bekezdésében foglaltakat, mely alapján a kérdést meg lehetett volna tagadni. Kifejtik továbbá, hogy sem az Alkotmány, sem más törvények nem tiltják a kérdés olyan módon történő megfogalmazását, hogy annak tartalma több tényt vagy körülményt összefoglalva határozzon meg, és az egyébként egyértelmű „igen” vagy „nem” válasz ezen több körülmény együttes elfogadására vagy együttes elvetésére vonatkozzon. Ezért a határozat jogszabálysértő voltára tekintettel kéri az Alkotmánybíróságtól az OVBh. megsemmisítését, és az OVB új eljárásra utasítását.

II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.
2. Az OVB határozatában megállapította, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében rögzített egyértelműség követelményének. Az Alkotmánybíróság a Ve. 130. §-ában meghatározott hatáskörében – jogorvoslati fórumként – az OVB kifogással támadott határozatát vizsgálja felül. Az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve az Alkotmánybíróság a kifogást nem találta megalapozottnak, és a 357/2009. (VIII. 14.) OVB határozatot az abban foglalt indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. június 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 887/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 117/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 346/2009. (VIII. 14.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

1. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 346/2009. (VIII. 14.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

Egy magánszemély 2009. július 21-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselőknek csak a bizonylattal alátámasztott elszámolható kiadásai után járhat választókerületi pótlék és lakhatási támogatás?”

Az OVB megállapította, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A határozat indokolása szerint: „A választókerületi pótlék és a lakhatási támogatás fogalmát az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény módosításával az egyes képviselői juttatások és kedvezmények megszüntetéséről szóló 2009. évi LXV. törvény vezeti be, mely 2010. január 1-jén lép hatályba. Ez a jogszabály módosította a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényt is (a továbbiakban: Szja. tv.), mely szerint a választókerületi pótlék és a lakhatási támogatás is adóköteles jövedelem. Ebből következően 2009. december 31-gyel hatályát veszíti az a szabályozás, mely a képviselői költségtérítés teljes összegét adómentes juttatásként kezelte.

Az állampolgárok számára a szabályozási tárgykörrel kapcsolatos törvényalkotási folyamat olyan részletekben nem ismert és áttekinthető, mint amilyen részletre az új kérdés irányul. Így azt a látszatot kelti, mintha nem változott volna meg a bizonylat nélküli, adómentes jövedelmek lehetősége az országgyűlési képviselők esetében.

Az Országos Választási Bizottság következetes gyakorlata alapján nem hitelesíthető az a kérdés, amely félrevezető eleme által megtéveszti a választópolgárokat akarat-kifejezésükben.”

Az OVBh.-val szemben kifogást terjesztett elő egy magánszemély. Álláspontja szerint a kérdés annak eldöntésére irányul, hogy a képviselő a választókerületi pótlékhoz és a lakhatási támogatáshoz csak bizonylattal alátámasztott kiadásainak megfelelően juthasson-e hozzá, vagy ezek alanyi jogon járnak számára. A kifogástevő szerint az OVB-nek az Nsztv. 10. § c) pontja alapján kellett volna megtagadnia az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, mivel a kérdés nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek. A hatályos jogszabályok ugyanis nem definiálják a választókerületi pótlék és a lakhatási támogatás fogalmát. Ezek a fogalmak a jogszabály-módosítás következtében csak 2010. január 1-jétől lesznek értelmezhetők.

Mindezek alapján a kifogástevő kezdeményezte az OVBh. megsemmisítését, és az OVB új eljárásra való utasítását.

2. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

3. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során számos határozatban értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igen-nel vagy nem-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor vizsgálni kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].

Jelen ügyben az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az OVB helyesen hivatkozott arra, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdésben bekövetkezett jogszabály-módosítások miatt a kérdés a választópolgárok számára megtévesztővé vált. Ezért a kérdés nem fel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdéséből következő egyértelműségi követelményeknek.

Következésképpen az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért az Alkotmánybíróság az OVB 346/2009. (VIII. 14.) OVB határozatát helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. június 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 900/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 118/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 364/2009. (IX. 3.) OVB határozatát helybenhagyja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 364/2009. (IX. 3.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- A kifogástevők 2009. augusztus 7-én országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az OVB-hez hitelesítés céljából, amely aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényben szabályozza – az 1997. évi C. törvény (Ve.) 84. § (6) bekezdés szerinti – a bíróság előtti nemperes eljárásban a kérelmező és az ellenérdekű fél számára biztosított szóbeli nyilatkozattétel gyakorlásának feltételeit?”
- Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Az OVBh. indokolása megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműségi követelménynek. A kérdés megfogalmazásából ugyanis tévesen arra a következtetésre juthat a választópolgár, hogy a kérdésben foglalt jogok gyakorlása a hatályos szabályozás szerint nincs biztosítva.
- A kifogástevők álláspontja szerint az OVB határozata jogszabálysértő, mert nem a megfelelő törvényszakaszra hivatkozással került elutasításra az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának megtagadása. Véleményük szerint az OVB saját értékítélete alapján hozott döntést, amely értékítélet kialakítása nem tartozik az OVB hatáskörébe. A kifogás hivatkozik továbbá arra, hogy az OVB határozatában nem tárta fel a Ve. 84. § (6) bekezdése gyakorlásának feltételeit, ezért kéri az Alkotmánybíróságot, hogy szerezze be a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Közigazgatási Kollégiumának, illetve az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának véleményét. Egyben a kifogástevők részletezik a nyilatkozattételi jog gyakorlása során általuk vélelmezett problémákat. Nézetük szerint azzal, hogy a felmerülő problémákat nem foglalták bele a kérdésbe, nem sérült az egyértelműség követelménye.
- A határozat jogszabálysértő voltára tekintettel kéri az Alkotmánybíróságtól az OVBh. megsemmisítését, és az OVB új eljárásra utasítását.
- II. A kifogás nem megalapozott.
1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.
  2. Az OVB határozatában megállapította, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében rögzített egyértelműség követelményének. Az Alkotmánybíróság a Ve. 130. §-ában meghatározott hatáskörében – jogorvoslati fórumként – az OVB kifogással támadott határozatát vizsgálja felül. Az OVB határozatában foglalt indokollással egyetértve az Alkotmánybíróság a kifogást nem találta megalapozottnak, és a 364/2009. (IX. 3.) OVB határozatot az abban foglalt indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. június 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 992/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 119/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 444/2009. (XI. 20.) OVB határozatát helybenhagyja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 444/2009. (XI. 20.) OVB határozatával megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt: „Egyet ért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselők mandátumuk megszűnésekor végkielégítést ne kaphassanak?”
Az OVB határozat indokolása szerint az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés nem egyértelmű. Az OVB szerint: „A kezdeményezés megteveszti a választópolgárokat, hiszen azt a látszatot kelti, mintha az országgyűlési képviselőket megbízatásuk megszűnésének minden esetében végkielégítés illetné meg.”
Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2009. november 20-i számában jelent meg. A határozat ellen 2009. november 30-án, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül kifogást nyújtottak be. A kifogást tevő arra kérte az Alkotmánybíróságot, hogy az OVB határozatát semmisítse meg és utasítsa az OVB-t új eljárásra. Álláspontja szerint a népszavazásra szánt kérdést egyértelműen meg

lehet válaszolni. A kérdés elfogadása esetén pedig egyértelmű a jogalkotó kötelezettsége, a jogalkotónak ugyanis meg kell szüntetnie azt a juttatást, amire a képviselők megbízatásuk megszűnésére tekintettel válnak jogosulttá.

II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság e hatáskörben lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdés a)–c) pontjaiban, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.
2. Az OVB határozatában megállapította, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogást nem találta megalapozottnak. Az Alkotmánybíróság a határozatban foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel a 444/2009. (XI. 20.) OVB határozatot azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. június 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1314/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 120/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 447/2009. (XI. 20.) OVB határozatát helybenhagyja. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 447/2009. (XI. 20.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt: „Egyet ért-e Ön azzal, hogy a kormány tagjai, továbbá az általuk megbízott személyek megbízásuk megszűnésekor ne kaphassanak végkielégítést?”
- Az OVB megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven feltett kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Az OVB szerint nem egyértelmű ugyanis az, hogy mit kell a „kormány tagjai által megbízott személy” kitétel alatt érteni. Ezért nem világos, hogy a jogalkotónak milyen személyi körre vonatkozóan keletkezne jogalkotási kötelezettsége a kérdéssel tartott eredményes népszavazás esetén.
- A kezdeményező törvényes határidőn belül kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint kérdése egyértelmű, hiszen a „kormánytagjai kitétel jogszabályban meghatározott személyi kört jelent, a megbízás pedig e személyi kör által adott megbízásos jogviszonyokra terjed ki”.
- II. A kifogás nem megalapozott.
1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdése a)–c) pontjaiban, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el.
2. A kifogásolt határozatban az OVB azt állapította meg, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogást nem találta megalapozottnak, az OVBh.-ban foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel az OVBh.-t azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. június 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1317/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 121/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 94/2010. (II. 11.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Társadalmi szervezet vezetője 2010. január 21-én országos népszavazási kezdeményezés tárgyában aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt: „Akarja-e Ön, hogy a szándék bizonyíthatóságának hiányában is soha el nem évülő népirtásnak minősüljenek, és ehhez mérten büntetendők legyenek az emberek bármilyen csoportjának tagjai ellen elkövetett, a népirtást büntetni rendelő hatályos jogszabályokban felsorolt következményeket okozó tettek és intézkedések?”
Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését a 94/2010. (II. 11.) OVB határozatával megtagadta. A határozat indokolása szerint a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek, mely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. Az OVB határozatában tükröződő álláspont szerint a kezdeményezésben használt megfogalmazás olyan szövevényes és bonyolult, amely kizárja, hogy a választópolgárok számára egyértelműen értelmezhető legyen. A kérdés többszörös összetettsége miatt a jogalkotó számára sem lenne egyértelmű, hogy az eredményes népszavazás milyen tartalmú jogalkotásra kötelezné.
A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a kezdeményező – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. A kifogásban a kezdeményező vitatva az OVB álláspontját, arra hivatkozott, hogy a jogszabály nem az egyértelműséget, hanem azt írja elő, hogy a kérdésre egyértelműen lehessen válaszolni. Az ugyanebben a témában elutasított legutóbbi kezdeményezésére utalva kérte, hogy kifogása elbírálása során nyomatékosan vegyék figyelembe legfontosabb jogi érveit.
- II.
  1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.
  2. Az Alkotmánybíróság az előterjesztett kifogás elbírálása során figyelembe vette, hogy az 1/2010 (I. 19.) AB határozatával (ABK 2010. január, 5.) tartalmilag a jelen kezdeményezéssel megegyező népszavazási kérdésben az OVB hitelesítést megtagadó határozatát helybenhagyta. Az azóta eltelt időben – a megismételt kezdeményezéstől eltekintve – semmi olyan új körülmény nem merült fel, amely a korábbi döntés megváltoztatását indokolná. Mivel a népszavazásra feltenni kívánt kérdés változatlanul nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében rögzített egyértelműség követelményének, az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve a kifogást nem találta megalapozottnak. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság a 94/2010. (II. 11.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

3. Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére – elrendelte a határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Budapest, 2010. június 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 428/H/2010.

Az Alkotmánybíróság 122/2010. (VI. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 378/2010. (V. 19.) OVB határozatát helybenhagyja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján dr. F. J. és dr. G. K. magánszemélyek kifogást nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 378/2010. (V. 19.) OVB határozata ellen. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt:
- „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés egészítse ki az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 22. §-át az alábbi (4) bekezdéssel: (4) Az eljárás megindítására a Polgári Perrendtartásról szóló törvény (Pp.) 73/A.–73/C. §-ában foglalt kötelező jogi képviselő szabályai is irányadók?”
- Az OVB határozata indokolásában megállapította, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, mert a kérdés több jogszabály néhány kiválasztott szakaszára utal, mely rendelkezések pontos ismerete, valamint egy eredményes népszavazás esetén bekövetkező változások felmérése nem várható el a választópolgártól.

A kifogástevők szerint mivel a kérdés világos és egyértelmű, ezért a határozat megsemmisítését kéri az Alkotmánybíróságtól.

II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az OVB határozatában megállapította, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.
Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve a kifogást nem találta megalapozottnak, ezért a 378/2010. (V. 19.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. június 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 952/H/2010.

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 195/2010. (VI. 30.) KE határozata rektori megbízásról

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés i) pontjában megállapított jogkörömben, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 100. §-ának a) pontja alapján, a nemzeti erőforrás miniszter javaslatára

a Szegedi Tudományegyetemen *dr. Szabó Gábor* egyetemi tanár, akadémiust 2010. július 1-jétől 2014. június 30-áig terjedő időtartamra

megbízom a rektori feladatok ellátásával.

Budapest, 2010. június 28.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2010. június 29.

Réthelyi Miklós s. k.,
nemzeti erőforrás miniszter

KEH ügyszám: IV-3/02319/2010.

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétei József, a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhú másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.